

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای کترش و برنامه ریزی آموزش عالی

برنامه دسی رشتہ

تحقیقات آموزشی

EDUCATIONAL RESEARCH

کارشناسی ارشد

کارگروه تخصصی علوم تربیتی

تیر ۱۳۹۹

برنامه درسی رشته

تحقیقات آموزشی

EDUCATIONAL RESEARCH

کارشناسی ارشد

بازنگری تحولی

دکتر عباس بازرگان

عضو هیئت علمی دانشگاه تهران

مسئول کمیته ویژه تحقیقات آموزشی

زیر نظر

کارگروه تخصصی علوم تربیتی

با همکاری

دکتر علیرضا کیامنش عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی

دکتر ولی الله فرزاد عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی

و

مشارکت جمعی از اعضای هیئت علمی دانشگاه‌های: الزهرا، تهران، تربیت مدرس، شهید بهشتی

و علامه طباطبایی

تیر ۱۳۹۹

جدول تغییرات

ردیف	در برنامه قبلی	در برنامه بازنگری شده
۱	فلسفه آموزش و پرورش	تعلیم و تربیت و نقش آن در توسعه
۲	روش‌های تحقیق کمی در پژوهش‌های آموزشی	روش‌های تحقیق کمی در علوم تربیتی (۱)
۳	روش‌های تحقیق کیفی در پژوهش‌های آموزشی	روش‌های تحقیق در علوم تربیتی (۲)
۴	کاربرد کامپیوتر در تحقیقات آموزشی	کاربرد رایانه، ابزار تحقیق و نرم‌افزارها در تحقیقات آموزشی
۵	روان‌شناسی تربیتی و آموزشی	مبانی نظری یاددهی-یادگیری و کاربرد آن
۶	اصول و روش‌های ارزشیابی آموزشی	ارزشیابی آموزشی
۷	روش‌های آمار استنباطی (۱)	روش‌های آمار استنباطی (۱)
۸	روش‌های آمار استنباطی (۲)	روش‌های آمار استنباطی (۲)
۹	مبانی نظری و کاربرد آزمون‌های روانی	مبانی نظری آزمون‌های روانی و آموزشی
۱۰	متون تخصصی	زبان تخصصی
۱۱	-	دروسی که در بازنگری اضافه شده‌اند
۱۲	-	فلسفه علم و مبانی فلسفی تحقیقات آموزشی
۱۳	-	سیاست‌گذاری و تحلیل سیاست‌های آموزشی
۱۴	-	سنجه اختلال‌های یادگیری
۱۵	-	سنجه آموزش ملی و بین‌المللی
۱۶	-	مراجع و منابع علمی
۱۷	-	روش‌های تحقیق آمیخته در پژوهش‌های آموزشی
۱۸	-	آشنایی با ابزار سنجه و ساخت آن‌ها
۱۹	-	برنامه‌ریزی راهبردی برای بهبود کیفیت
۲۰	-	روش‌های آماری چندمتغیری
۲۱	-	مسائل آموزشی ایران

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

الف) مقدمه

نظام‌های آموزشی از جمله‌ی مهم‌ترین نهادهای یک جامعه منظور می‌شوند. این نظام‌ها زمینه‌های رشد فردی و یادگیری مستمر شهروندان را فراهم کرده و نیز به تربیت و آماده‌ساختن نیروی انسانی می‌پردازند. به طور کلی نظام‌های آموزشی باید در راستای اهدافشان نسبت به نیازهای واقعی جامعه در زمینه‌های مختلف از کارآمدی و اثر بخشی لازم برخوردار باشند. لازمه‌ی این امر آن است که در فرایند سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری در هر نظام آموزشی، خواه در آموزش رسمی خواه غیررسمی، با استفاده از شواهد پژوهشی ابتدا به نیاز‌سنگی پرداخته شود. سپس در فرایند اجرای سیاست‌ها و برنامه‌ها به تحلیل و ارزیابی اثرات سیاست‌ها و برنامه‌ها پرداخته شود. برای انجام دادن پژوهش و در دسترس قراردادن شواهد پژوهشی، علاوه‌بر ساختار لازم، پژوهشگران آموزشی ورزیده باید آماده طراحی، تدوین و اجرای طرح‌های تحقیقات آموزشی باشند تا به توسعه آموزشی کشور یاری دهند. در اسناد بالادستی (قانون جمهوری اسلامی ایران، برنامه‌های پنج‌ساله توسعه،... و سند نقشه علمی کشور) به توسعه‌ی آموزشی و علمی کشور اهمیت خاصی داده شده است. این امر در صورتی از اندیشه به عمل درمی‌آید که به تربیت نیروی انسانی توانمند و کارآزموده برای انجام دادن پژوهش و تحلیل سیاست‌های آموزشی و نیز در دسترس قراردادن شواهد پژوهشی همت گماشته شود. **دوره کارشناسی ارشد تحقیقات آموزشی** برای تربیت نیروی انسانی یادشده طراحی شده است.

ب) تعریف دوره

رشته‌ی تحقیقات آموزشی در مقطع کارشناسی ارشد شامل دو بخش آموزشی و پژوهشی می‌باشد. بخش آموزشی سه نیم‌سال تحصیلی طول می‌کشد. در این مدت دانشجویان علاوه‌بر تسلط بر دانش نظری لازم در زمینه‌ی مفاهیم، روش‌ها و شیوه‌های تحقیقات آموزشی با کاربرد آن‌ها در سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و تحلیل اثرات سیاست‌ها و برنامه‌های آموزشی نیز آشنا می‌شوند. بخش پژوهشی از نیم‌سال سوم تحصیلی، به موازات ادامه‌ی بخش آموزشی آغاز می‌شود و تا آخر نیم‌سال جهارم ادامه می‌یابد. دانشجویان، پس از گذراندن دو نیم‌سال تحصیلی از بخش آموزشی، با انتخاب یک موضوع تحقیق برای تدوین طرح تحقیق خود، در مدت زمان تعیین شده و متناسب با زمینه‌ی مدنظر، به پژوهش می‌پردازند و نتیجه‌ی آن را در قالب پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد ارائه می‌دهند.

پ) مشخصات کلی و اهداف

برنامه‌ی کارشناسی ارشد تحقیقات آموزشی در سال ۱۳۷۳ به پیشنهاد دانشکده‌ی علوم تربیتی دانشگاه تهران مطرح شد و پس از تصویب آن در مراجع ذی‌ربط دانشگاه تهران، در اسفندماه ۱۳۷۳ (مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۱) به تصویب وزارت علوم و آموزش عالی وقت رسید. بر این مبنای برای اولین دفعه در کشور، رشته‌ی تحقیقات آموزشی در مقطع کارشناسی ارشد در مهرماه ۱۳۷۵ با پذیرش ده دانشجو به‌طور رسمی در دانشکده‌ی علوم تربیتی (اکنون علوم تربیتی و روان‌شناسی نامیده

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته تحقیقات آموزشی / ۶

می شود) در دانشگاه تهران تأسیس شد. به دنبال آن، سایر دانشگاهها به پذیرش دانشجو در این رشته همت گماشتند. در برخی درس‌های این برنامه در دهه ۱۳۸۰ تجدید نظر شد؛ ولی شکل کلی آن بدون تغییر ادامه یافت.

این برنامه در سال تحصیلی ۱۳۹۶-۱۳۹۵ در ۲۲ رشته محل با پذیرش ۱۷۲ دانشجو در دانشگاه‌های مختلف کشور (دولتی جامع، پیام نور، غیردولتی-غیرانتفاعی و آزاد اسلامی) در دوره‌های روزانه، شبانه و پردیس‌های خودگردان اجرا شده است.

به طور کلی، از دانش آموختگان این رشته انتظار می‌رود به پژوهش‌های آموزشی درباره‌ی نظام‌های آموزشی پردازند و بر اساس نتایج آن‌ها فرایند سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری را در نظام‌های آموزش رسمی و غیررسمی یاری دهند. بنابراین لازم است پس از گذشت زمان، با توجه به تحولات حیطه‌های ذی‌ربط، در برنامه تحقیقات آموزشی تجدید نظر شود.

ت) ضرورت و اهمیت

کیفیت: انجام بازنگری بر اساس مطالعه رهیافت‌ها و تجارب جدید جهانی و نقد و بررسی وضعیت آموزشی و پژوهشی موجود.

مسائل و موانع:

۱- اختلاط و درهم آمیختگی عناوین درسی در میان رشته‌های مختلف؛

۲- کمبود افراد متخصص و صاحب‌نظر به تناسب نیازها؛

۳- فقدان یا کمبود منابع فارسی و منابع مستقیم درسی.

لوازم رشته:

۱- انجام مطالعات، هماندیشی و گفت‌و‌گوهای تخصصی در گروه آموزشی و دانشگاه مجری؛

۲- تماس و مکاتبه با افراد صاحب‌نظر در داخل و خارج کشور؛

۳- ضرورت انجام پژوهش‌های خاص پژوهشی برای اقدامات مشابه؛

۴- ضرورت تامین تجهیزات لازم برای تکمیل بازنگری و اجرای آن.

ث) تعداد و نوع واحدهای درسی

- دروس پیش نیاز (۶ واحد) است و به منظور پرورش دانش و مهارت های لازم برای تحصیل در رشته تحقیقات آموزشی، تا رسیدن به سطح ورودی موردنظر، گذراندن آنها برای تمام دانشجویان ضروری است.
- دروس جبرانی (۶ واحد) درس هایی است که اگر رشته تحصیلی دانشجو در دوره کارشناسی چنان بوده باشد که او این دروس را (دروس جبرانی) قبل از گذرانده باشد باید آنها را بگذراند.
- دروس تخصصی (۱۶ واحد) است و شامل مواد درسی است که دانش و مهارت های زیربنایی، تخصصی و حرفه ای را برای انجام تحقیقات در نظام های آموزشی پرورش می دهند.
- دروس اختیاری تخصصی (۱۲ واحد) شامل شش درس انتخابی از میان درس های اختیاری است. دانشجویان می توانند برحسب امکانات و زیربنای تحصیلی و علاقه هی خود، از میان هشت درس، درس های اختیاری را انتخاب کنند.
- لازم به یادآوری است که واحدهای دروس پیش نیاز و جبرانی در جمع کل تعداد واحدهای دوره کارشناسی ملحوظ نمی شود.

جدول (۱)- توزیع واحدها

تعداد واحد	نوع دروس
۶ (ارزش واحد صفر)	پیش نیاز
۶ (در زمرة واحدهای موظف منظور نمی شوند)	جبرانی
۱۶	تخصصی اجرایی
۱۲	تخصصی اختیاری
۴	پایان نامه
۳۲	جمع

ج) مهارت، توانمندی و شایستگی دانش آموختگان

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته تحقیقات آموزشی / ۸

دروس مرتبط	مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های ویژه
مبانی یاددهی-یادگیری، ابزار سنجش و ساخت، روش‌های کیفی و آمیخته، روش‌های آماری ۱، روش‌های آماری ۲، مبانی آزمون‌ها، روش‌های کمی تحقیق، سیاست‌گذاری و تحلیل، ارزیابی آموزشی، فلسفه ت.آ، ت.ت و توسعه	چگونگی شناسایی مشکلات و تنگناهای نظام آموزشی (تفاوت‌های فردی، سازمانی، اجتماعی و فرهنگی را شرح دهد و برای تدوین طرح تحقیق به کار برد)
زبان تخصصی، مبانی یاددهی-یادگیری، مبانی آزمون‌ها، ابزار سنجش و ساخت، ارزیابی آموزشی، روش‌های کمی تحقیق، روش‌های کیفی و آمیخته، روش‌های آماری ۱، روش‌های آماری ۲	دانش مربوط به مفاهیم، اصول و نظریه‌های یادگیری را در ک کند و آن را در شناخت نیازهای یادگیری به کار برد.
زبان تخصصی، ابزار سنجش و ساخت، مبانی آزمون‌ها، روش‌های آماری ۱، روش‌های آماری ۲، ارزیابی آموزشی، مبانی یاددهی و یادگیری، نرم‌افزار رایانه	مفاهیم و نظریه‌های کلاسیک و جدید اندازه‌گیری‌های روانی و آموزشی را در ک کند و آن‌ها را برای انتخاب یا ساخت ابزار اندازه‌گیری مناسب در تحقیقات آموزشی به کار برد.
سیاست‌گذاری و تحلیل‌ها، روش‌های آماری ۱، روش‌های آماری ۲، روش‌های کیفی آمیخته، روش‌های کمی تحقیق، مبانی یاددهی-یادگیری، نرم‌افزار رایانه، زبان تخصصی	چگونگی تبدیل تنگناها و مشکلات نظام آموزشی را در قالب مسائل پژوهشی تشریح کند و برای آن‌ها طرح پژوهشی تهیه کرده و در عمل اجرا کند.
نرم‌افزار رایانه، روش‌های کمی تحقیق، روش‌های کیفی آمیخته، ارزیابی آموزشی، روش‌های آماری ۱، روش‌های آماری ۲	نرم‌افزارهای رایانه‌ای مناسب برای انجام تحقیقات آموزشی را بیاموزد و در عمل برای تنظیم و تحلیل داده‌های کمی و کیفی به کار ببرد.
زبان تخصصی، ارزیابی آموزشی، سیاست‌گذاری و تحلیل، روش‌های آماری ۲، ابزار سنجش و ساخت، مبانی یاددهی-یادگیری	دانش مربوط به مفاهیم، اصول و الگوهای ارزشیابی آموزشی را در ک کرده و برای ارزیابی کیفیت نظام‌های آموزشی طرح‌های مناسب تدریس را اجرا کند.
زبان تخصصی، روش‌های کمی تحقیق، روش‌های کیفی و آمیخته، روش‌های آماری ۱، ت.ت و توسعه	منابع و متون پژوهشی مربوط به یک مسئله پژوهشی را شناسایی و بررسی کند و نتایج آن را به صورت کتبی و شفاهی عرضه کند.
فلسفه ت.آ، روش‌های کمی تحقیق، روش‌های کیفی و آمیخته، ارزیابی آموزشی	روش‌های مناسب تحلیل داده‌های کمی را برای برقراری روابط همبستگی و نیز روابط علی با استفاده از داده‌های مشاهده‌ای تشریح کند و به کار برد.

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته تحقیقات آموزشی ۹ /

ت.ت و توسعه، فلسفه ت.آ، ارزیابی آموزشی، سیاست گذاری و تحلیل، روش‌های کمی تحقیق، روش‌های کیفی و آمیخته، روش‌های آماری ۱، روش‌های آماری ۲، ابزار سنجش و ساخت	با استفاده از داده‌ها و اطلاعات موجود درباره‌ی مسائل نظام آموزشی به تحلیل و ارزیابی سیاست‌های آموزشی پرداخته و راهکارهای بهبود آن‌ها را پیشنهاد نماید.
ارزیابی آموزشی، سیاست گذاری و تحلیل، مبانی آزمون‌ها، روش‌های کمی تحقیق، روش‌های کیفی و آمیخته، روش‌های آماری ۱، روش‌های آماری ۲، فلسفه ت.آ، ابزار سنجش و ساخت	سیستم‌های متداول سنجش آموزش ملی و بین‌المللی را تشریح کند و چگونگی اجرا و تحلیل نتایج آن‌ها را جهت سیاست گذاری برای بهبودی بیان نماید.
فلسفه ت.آ، مبانی یاددهی و یادگیری، ت.ت و توسعه	نسبت به شناسایی و حل مسائل مربوط به نظام آموزشی احساس مسئولیت نموده و اخلاق حرفه‌ای را رعایت کند.
مانی یاددهی-یادگیری، ابزار سنجش و ساخت، مبانی آزمون‌ها، روش‌های آماری ۱، روش‌های آماری ۲، روش‌های کمی تحقیق، روش‌های کیفی و آمیخته، سیاست گذاری و تحلیل، ت.ت و توسعه	عوامل موثر در تحقق پیامدهای یادگیری از جمله ویژگی‌های یادگیرنده را تشریح کند.

ج) شرایط و ضوابط ورود به دوره

شرایط عمومی پذیرش دانشجویان مطابق آیین‌نامه‌ی دوره کارشناسی ارشد مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزش عالی است. شرایط ویژه برای ورود به دوره کارشناسی ارشد تحقیقات آموزشی شامل موارد زیر است:

الف) داوطلبان باید دارای دانشنامه کارشناسی در یکی از رشته‌های زیر باشند: علوم تربیتی یا سایر علوم رفتاری و اجتماعی، علوم پایه یا مهندسی؛

ب) گذراندن آزمون ورودی.

آزمون ورودی دوره کارشناسی ارشد تحقیقات آموزشی از دو مرحله کتبی و شفاهی (صاحبه علمی) تشکیل می‌شود.

آزمون ورودی کتبی: مواد درسی آزمون ورودی کتبی مطابق جدول شماره ۲ است.

جدول (۲)- مواد آزمون ورودی و ضرایب آن‌ها

ضرایب	درس
۲	زبان تخصصی
۳	روش‌های آماراستنباطی
۳	روش‌های تحقیق در علوم رفتاری
۲	روان‌شناسی تربیتی
۲	فلسفه تعلیم و تربیت
۲	اندازه‌گیری و ارزشیابی آموزشی
۲	کاربرد فناوری اطلاعات در آموزش و یادگیری

آزمون ورودی شفاهی (مصاحبه) به منظور ارزیابی قدرت تحلیل و استنتاج داوطلب انجام می‌گیرد. در این آزمون توان داوطلب در:

- شناسایی مسائل نظام‌های آموزشی؛
- عرضه‌ی مطالب؛
- پاسخگویی تحلیلی؛
- تدوین و چاپ مقاله (کوشش قبلی) و
- انتشار آثار پژوهشی (کوشش قبلی)

ارزیابی می‌شود. آزمون شفاهی ۳۰ درصد (%) نمره نهایی داوطلب را تشکیل می‌دهد.

تبصره: دانشجویانی که رشته مقطع قلبی آنان با این رشته غیرمرتبط می‌باشد بایستی تا ۶ واحد دروس جبرانی از میان دروس دوره‌ی قبل این رشته در نیمسال اول تا دوم بگذرانند. انتخاب این دروس به تشخیص گروه آموزشی دانشگاه / موسسه می‌باشد و بایستی شامل دروسی باشد که دانش پایه و اصلی این رشته را دربر گیرد. تعداد واحدهای جبرانی نیز به تشخیص گروه آموزشی دانشگاه / موسسه و بر مبنای میزان ارتباط رشته با رشته دوره قلبی دانشجو می‌باشد.

فصل دوم

جدول عناوین و مشخصات دروس

جدول (۳)- عنوان و مشخصات کلی دروس پیش نیاز

ردیف	عنوان درس	هم نیاز	پیش نیاز	تعداد ساعت		نوع واحد			تعداد واحد ۳-۱ (واحد)
				عملی	نظری	- نظری - عملی	عملی	نظری	
۱	کاربرد رایانه، ابزار تحقیق و نرم افزارها در تحقیقات آموزشی			۳۲	۱۶	☒			۲
۲	تعلیم و تربیت و نقش آن در توسعه				۳۲		☒		۲
۳	زبان تخصصی در تحقیقات آموزشی			۳۲	۱۶	☒			۲

نکته: ساعت آموزش برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی ۳۲ ساعت، کارگاهی ۴۸ ساعت و کار آموزشی (کارورزی) ۶۴ ساعت است.

جدول (۴)- عنوان و مشخصات کلی دروس جبرانی

ردیف	عنوان درس		تعداد واحد ۳-۱ (واحد)	نوع واحد					تعداد ساعات	هم نیاز	پیش نیاز
				عملی	نظری	- نظری عملی	عملی	نظری			
۱	روان‌شناسی یادگیری		۲			☒			۳۲		
۲	آشنایی با آزمون‌های روان‌شناسی		۲			☒			۱۶	۳۲	
۳	ارزشیابی آموزشی		۲			☒			۳۲		

تبصره: «در صورتی که دانشجو هر یک از دروس این جدول (دروس جبرانی) را در دوره کارشناسی گذرانده است، نیازی به اخذ و گذراندن آن در دوره کارشناسی ارشد نیست.»

جدول (۵)- عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی

ردیف	عنوان درس		تعداد واحد (۳-۱ واحد)	نوع واحد			تعداد ساعت	پیش نیاز	هم نیاز
				نظری	عملی	نظری - عملی			
۱	روش های تحقیق کمی در پژوهش های آموزشی		۲	☒			۳۲		
۲	روش های تحقیق کیفی و آمیخته در پژوهش های آموزشی		۲	☒			۳۲	روش های تحقیق کمی در پژوهش های آموزشی	
۳	مسائل آموزشی ایران		۲	☒			۳۲	تعلیم و تربیت و نقش آن در توسعه فلسفه علم و مبانی فلسفی تحقیقات آموزشی آشایی با ابزار سنجش و ساخت آنها برای تحقیقات آموزشی روشن های تحقیق کمی در پژوهش های آموزشی	

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته تحقیقات آموزشی / ۱۵ /

ردیف	عنوان درس		تعداد واحد (۳-۱ واحد)	نوع واحد			تعداد ساعت	پیش نیاز	هم نیاز
				عملی	نظری	نظری - عملی			
	روش های تحقیق کیفی و آمیخته در پژوهش های آموزشی								
۴	روش های آمار استنباطی (۱)	فلسفه علم و مبانی فلسفی تحقیقات آموزشی	۳۲			☒	۲		
۵	روش های آمار استنباطی (۲)	روش های آمار استنباطی (۱)	۳۲			☒	۲		
۶	مبانی نظری آزمون های روانی و آموزشی	آشنایی با ابزار سنجش و ساخت آنها برای تحقیقات آموزشی	۳۲			☒	۲		
۷	فلسفه علم و مبانی فلسفی تحقیقات آموزشی		۳۲			☒	۲		
۸	سیاست گذاری و تحلیل سیاست های آموزشی	روش های آمار استنباطی (۱) و روشهای تحقیق کمی در پژوهش های	۳۲			☒	۲		

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته تحقیقات آموزشی / ۱۶ /

ردیف	عنوان درس	(۱-۳ واحد)	تعداد ساعت	نوع واحد			پیش نیاز	هم نیاز
				عملی	نظری	نظری - عملی		
	آموزشی							
۹	پایان نامه	۴						

جدول (۵)- عنوان و مشخصات کلی دروس اختیاری

ردیف	عنوان درس		تعداد واحد (۳-۱ واحد)	نوع واحد			تعداد ساعت	پیش‌نیاز	هم‌نیاز
				عملی	نظری	نظری - عملی			
۱	سنچش اختلال‌های یادگیری		۲				۳۲	آشنایی با ابزار سنچش و ساخت آن‌ها برای تحقیقات آموزشی ارزشیابی آموزشی	
۲	سنچش آموزش ملی و بین‌المللی		۲				۳۲	آشنایی با ابزار سنچش و ساخت آن‌ها برای تحقیقات آموزشی ارزشیابی آموزشی	
۳	برنامه‌ریزی راهبردی برای بهبود کیفیت نظام‌های آموزشی		۲				۳۲	ارزشیابی آموزشی سیاست‌گذاری و تحلیل سیاست‌های آموزشی	
۴	روش‌های نمونه‌گیری		۲				۳۲	روش‌های آمار استنباطی	

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته تحقیقات آموزشی / ۱۸ /

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۳-۱ واحد)	نوع واحد			تعداد ساعت	پیش‌نیاز	هم‌نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی			
(۱)								
۵	مراجع و منابع اطلاعات پژوهشی: بهره‌گیری و تهیه گزارش علمی (کارورزی)	۲	☒			۱۲۸	روش‌های تحقیق کمی در پژوهش‌های آموزشی	
۶	مبانی نظری یاددهی - یادگیری و کاربرد آن	۲	☒			۳۲	روان‌شناسی یادگیری	
۷	آشنایی با ابزار سنجش و ساخت آن‌ها برای تحقیقات آموزشی	۲	☒	۱۶	☒	۳۲	آشنایی با آزمون‌های روان‌شناختی	
۸	روش‌های آماری چندمتغیری کاربردی	۲	☒	۳۲		۳۲	روش‌های آمار استنباطی (۱) روش‌های آمار استنباطی (۲)	

* دانشجویان می‌توانند ۶ درس (۱۲ واحد) از میان درس‌های اختیاری انتخاب کنند.

فصل سوم

ویژگی‌های دروس

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته تحقیقات آموزشی / ۲۰

کاربرد رایانه، ابزار تحقیق و نرم افزارها در تحقیقات آموزشی				عنوان درس به فارسی
نوع درس و واحد		Using Computer, Research Tools and Softwares in Educational Research		عنوان درس به انگلیسی
☐ نظری	☒ پیش نیاز	-	-	دروس پیش نیاز
☐ عملی	☐ تخصصی	-	-	دروس هم نیاز
☒ نظری-عملی	☐ اختیاری	۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی	۲	تعداد واحد
☐ رساله / پایان نامه		۴۸	۴۸	تعداد ساعت

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تكميلي نیاز است؟: سفر علمي آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

- آشنایی با ابزار تحقیق، از جمله نرم افزارها و سامانه های کاربردی، در تحقیقات آموزشی؛
- ارتقای مهارت کار با نرم افزارها و سامانه های کاربردی در تحقیقات آموزشی.

ب) اهداف ویژه:

- آشنایی با نرم افزارهای کاربردی برای تنظیم و تحلیل داده های مرتبط با تحقیقات آموزشی؛
- آشنایی با سامانه های اطلاعات پژوهشی کاربردی مرتبط با تحقیقات آموزشی؛
- ارتقای مهارت دانشجویان برای کار با نرم افزارهای رایانه ای کمی کاربردی؛
- ارتقای مهارت با نرم افزارهای رایانه ای کیفی کاربردی.

پ) مباحث یا سرفصل ها:

❖ سامانه های کاربردی در حوزه تحقیقات آموزشی از قبیل:

۱. مجله های علمی-پژوهشی الکترونیکی؛
۲. پایگاه های علمی الکترونیکی فارسی؛
۳. پایگاه های علمی الکترونیکی لاتین؛

❖ نرم افزارهای کمی کاربردی در حوزه تحقیقات آموزشی از قبیل:

۴. نرم افزار Spss؛
۵. نرم افزار Amos؛
۶. نرم افزار Lisrel؛
۷. نرم افزار Smart PLS؛

❖ نرم افزارهای کیفی کاربردی در حوزه تحقیقات آموزشی از قبیل:

۸ نرم افزار NVIVO;

۹ نرم افزار MaxQDA

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- سخنرانی هماهبا تعامل رایانه‌ای

- استفاده از سیستم رایانه‌ای برای معرفی نرم افزارها

- درخواست از دانشجویان با تشکیل گروه‌های دو یا سه نفری برای انجام کار عملی.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۳۰ درصد

کار عملی و عرضه گزارش آن ۳۰ درصد

آزمون وسط و پایان نیم سال ۴۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

نرم افزارهای فهرست شده در فوق

سیستم رایانه‌ای با حداقل پنج میز کار

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

1. Field, A. (2018). Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics 5th ed.
2. بریس، ن. و سایرین. (۱۳۸۴). تحلیل داده‌های روان‌شانسی با برنامه SPSS. ترجمه خدیجه علی‌آبادی و سیدعلی صمدی. تهران: دوران.
3. هومن، حیدرعلی. (۱۳۹۵). مدل‌یابی معادلات ساختاری با کاربرد نرم‌افزار لیزرل. تهران: سمت.
4. صادقپور، بهرام و وهاب مرادی. (۱۳۹۰). تحلیل آماری با نرم‌افزارهای SPSS & AMOS . مازندران: دانشگاه مازندران.

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته تحقیقات آموزشی / ۲۲

تعلیم و تربیت و نقش آن در توسعه		عنوان درس به فارسی
نوع درس و واحد	The Role of Education in Development	عنوان درس به انگلیسی
■ نظری ■ پیش‌نیاز	-	دروس پیش‌نیاز
□ عملی □ تخصصی	-	دروس هم‌نیاز
□ نظری-عملی □ اختیاری	۲	تعداد واحد
□ رساله / پایان‌نامه	۲۲	تعداد ساعت

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

- آشنا کردن دانشجویان با نقش تعلیم و تربیت در شکوفانمودن انسان، از دوران کودکی تا بزرگسالی، نگرش به آموزش و پژوهش به منزله سرمایه‌گذاری در زمینه یادگیری و توسعه انسانی، نقش تعلیم و تربیت در ایران اسلامی.

ب) اهداف ویژه:

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. نگاهی به فلسفه آموزش و پژوهش و ماهیت علوم تربیتی؛
۲. فرایند تعلیم و تربیت و تاثیر آن در برابری فرصت‌های یادگیری؛
۳. نقش تعلیم و تربیت در توسعه اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی؛
۴. توسعه آموزش ابتدایی و تاثیر آن بر رشد فردی و اجتماعی؛
۵. ضرورت بهبود پیشرفت تحصیلی در دوره‌ی آموزش قبل از دانشگاه و بهویژه آموزش ابتدایی؛
۶. ضرورت ارتقاء ظرفیت‌های نهادی آموزش و پژوهش (مدیریت، معلمان، ...) برای توسعه‌ی جامعه؛
۷. سیاست‌ها و اولویت‌های توسعه آموزش و پژوهش؛
۸. ضرورت حرکت بهسوی ارتقاء مستمر نظام آموزشی و یادگیری مداوم برای همه،
۹. آموزش و پژوهش در ایران اسلامی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- سخنرانی و تعامل با دانشجویان؛
- مشارکت‌دادن دانشجویان در بررسی نقش آموزش و پژوهش در برخی کشورها.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۳۰ درصد	مشارکت در فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال
۳۰ درصد	کار عملی در بررسی برخی کشورها و عرضه گزارش آن
۴۰ درصد	آزمون پایان نیم سال

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ملزومات خاصی برای این درس مورد نیاز نیست.

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. کریتس، استانلی جیمز. (۱۳۹۲). *علم و تربیت: از فلسفه تا برنامه درسی*. ترجمه فاطمه زیبا کلام و محمد دادرس. تهران: مدرسه.
۲. کانت، امانوئل (۱۳۷۲). *علم و تربیت (اندیشه‌هایی درباره آموزش و پرورش)*. ترجمه غلامحسین شکوهی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۳. جمعی از نویسنده‌گان زیر نظر علیمحمد کاردان. (۱۳۹۵). *علوم تربیتی؛ ماهیت و قلمرو آن*. تهران: سمت.
۴. کمیسیون آموزش و پرورش برای قرن بیست و یکم. (یونسکو). (۱۳۷۶). *یادگیری گنج درون*. ترجمه دفتر همکاری‌های علمی و بین‌المللی. تهران: وزارت آموزش و پرورش.
5. McGrath, S. (2018). *Education and development*. Routledge. London: Taylor & Francis.
6. Carbonnier, G., Carton, M., & King, K. (2014). *Education, Learning, Training* (p. 240). Brill.

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته تحقیقات آموزشی / ۲۴

زبان تخصصی در تحقیقات آموزشی		عنوان درس به فارسی
نوع درس و واحد	Specialized English for Educational Research	عنوان درس به انگلیسی
نظری ☐	■ پیش نیاز	-
عملی ☐	□ تخصصی	-
■ نظری-عملی	□ اختیاری	۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی
	□ رساله / پایان نامه	۲ ۴۸
		تعداد ساعت

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه ■ موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

تقویت مهارت‌های خواندن و درک متون مرتبط با تحقیقات آموزشی و نیز مقاله‌های علمی-پژوهشی در حوزه‌های اندازه‌گیری و ارزشیابی آموزشی، آمار آموزشی و روش‌های تحقیق در علوم رفتاری.

ب) اهداف ویژه:

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. واژگان اساسی تحقیقات آموزشی در متون تخصصی؛
۲. چگونگی درک مفهوم جمله‌های تخصصی در تحقیقات آموزشی؛
۳. بند (پاراگراف) در متون تخصصی و چگونگی پی‌بردن به مقصد نویسنده و درک متن نوشته شده؛
۴. درک ساختار مقاله‌های علمی-پژوهشی به زبان انگلیسی؛
۵. خواندن و درک متون کتاب‌های مرتبط با تحقیقات آموزشی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری مناسب با محتوا و هدف:

- عرضه متون تخصصی و بحث درباره آن‌ها به زبان انگلیسی؛
- درخواست از دانشجویان برای فهرست کردن واژگان اصلی تخصصی تحقیقات آموزشی به صورت گروهی و عرضه آن‌ها در کلاس؛
- عرضه مقاله‌های مربوط به تحقیقات آموزشی به زبان انگلیسی و مشارکت دادن آنان در درک مفهومی اجزای مقاله‌ها.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۳۰ درصد	فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال
۳۰ درصد	کار گروهی و گزارش آن
۴۰ درصد	آزمون پایان نیم سال

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ملزومات خاصی برای این درس مورد نیاز نیست.

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. سجادیان، سید مهدی. (۱۳۸۷). خواندن و درک متن (پیش‌نیاز). تهران: سمت.
۲. کسرائیان، عباس و همکاران. (۱۳۹۷). مقاله‌نویسی (به انگلیسی). تهران: سمت.
۳. حسینی، سید امیر. (۱۳۹۷). خواندن و درک مفاهیم (به انگلیسی). جلد ۱ و جلد ۲. تهران: سمت.
۴. اکبری، زهرا. (۱۳۹۱). شیوه استفاده از فرهنگ واژگان انگلیسی. تهران: سمت.
۵. تاج‌الدین، ضیاء و همکاران. (۱۳۹۶). نامه‌نگاری (به انگلیسی). تهران: سمت.
6. Bustamante, F.V. (1389). Essential of Basic Writing. Tehran: SAMT.

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته تحقیقات آموزشی / ۲۶

روان‌شناسی یادگیری		عنوان درس به فارسی
نوع درس و واحد	Learning Psychology	عنوان درس به انگلیسی
■ نظری ■ جبرانی		دروس پیش‌نیاز
□ عملی □ تخصصی		دروس هم‌نیاز
□ نظری-عملی □ اختیاری	۲	تعداد واحد
□ رساله / پایان‌نامه	۳۲	تعداد ساعت

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

شناسایی نظریه‌های یادگیری؛ چگونگی تحول در نظریه‌ها؛ تحلیل ویژگی‌های هر کدام؛ مفهوم یادگیری در هر کدام؛ کاربرد آن‌ها در فرایند یاددهی-یادگیری.

ب) اهداف ویژه:

-

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تعریف روان‌شناسی یادگیری و قلمرو آن؛
۲. تاریخچه مطالعات یادگیری؛
۳. رویکردهای مختلف یادگیری با توجه به فلسفه زیربنایی، روش و ابعاد؛
۴. رفتارگرایی؛
۵. نظریه شناختی‌اجتماعی؛
۶. الگوی پردازش اطلاعات در یادگیری؛
۷. سازگرایی (constructivism) دیدگاه‌های ژان پیاژه و لو ویگوتسکی؛
۸. انگیزش و یادگیری، انگیزش و نیازها، نظریه پیشرفت، نظریه استناد، راهبردهایی برای بهبود استناد یادگیرندگان، نظریه شناختی‌اجتماعی در انگیزش، اهداف و انتظارات، نظریه هدف، کاربرد نظریه هدف در یادگیری.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- سخنرانی و تعامل با دانشجویان؛
- مشارکت‌دادن دانشجویان در بررسی نظریه‌ها و ضرورت استفاده از رویکردهای مختلف؛
- بررسی انتقادی مبانی فلسفی زیربنایی و بحث درباره هر یک از رویکردها (قوت‌ها و ضعف‌های هر کدام در فرایند تدریس-یادگیری).

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۳۰ درصد	فعالیت‌های کلاسی در طول نیمسال
۳۰ درصد	کار عملی درباره مطالعه رویکردها و گزارش آن
۴۰ درصد	آزمون وسط و پایان نیمسال

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ملزومات خاصی برای این درس مورد نیاز نیست.

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

- السون، ام. اچ. و هرگنهان، بی. آر. (۱۳۷۴). مقدمه‌ای بر نظریه‌های یادگیری. ترجمه علی‌اکبر سیف. تهران: دوران.
- کدبیور، پروین. (۱۳۸۹). روان‌شناسی یادگیری. تهران: سمت.
- گوتیه، کلمون و تاردیف، موریس. (۱۳۹۴). پداگوژی: علم و هنر یاددهی-یادگیری از دوران باستان تا به امروز (نظریه و کاربرد). ترجمه فریده مشایخ. تهران: سمت.
- Schunk, D. (2020). Learning Theories: An Educational Perspective (8th ed.)/ N.Y.: Pearson.

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته تحقیقات آموزشی / ۲۸

آشنایی با آزمون‌های روان‌شناختی		عنوان درس به فارسی
نوع درس و واحد	Introduction to Psychological Testing	عنوان درس به انگلیسی
نظری ☒ جبرانی ☐	--	دروس پیش‌نیاز
عملی ☐ تخصصی ☒	--	دروس هم‌نیاز
نظری-عملی ☒ اختیاری ☐	۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی	تعداد واحد
رساله / پایان‌نامه ☐	۴۸	تعداد ساعت

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

(الف) هدف کلی:

آشنایی با هدف و موارد استفاده از آزمون‌های روان‌شناختی، درک مفاهیم و اصول روان‌آزمایی؛ به دست آوردن توانایی تفکر انتقادی درباره‌ی مباحث اندازه‌گیری در پژوهش، طراحی سؤال در آزمون‌های روانی و آموزشی؛ مفاهیم قابلیت اعتماد (پایایی) و اعتبار (روایی)؛ گزینش ابزار سنجش.

(ب) اهداف ویژه:

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تعریف آزمون‌های روان‌شناختی؛
۲. تاریخچه اندازه‌گیری‌های روان‌شناختی؛
۳. مقدمات نظریه‌های اندازه‌گیری (کلاسیک و سؤال-پاسخ)؛
۴. مراحل طراحی و ساخت آزمون‌های روانی و آموزشی؛
۵. انواع سؤال‌های آزمون؛
۶. تهیه سؤال‌های چندگزینه‌ای و اصول آن؛
۷. قابلیت اعتماد (reliability) و خطای اندازه‌گیری و برآورد آن؛
۸. اعتبار (validity) و انواع آن؛
۹. روش‌های تحلیل سؤال‌های آزمون؛
۱۰. انواع ابزار اندازه‌گیری؛
۱۱. مقیاس‌های اندازه‌گیری؛
۱۲. مباحث اساسی نظریه سؤال-پاسخ؛
۱۳. مدل‌های نظریه سؤال-پاسخ؛

۱۴. مباحث اخلاقی در کاربرد آزمون‌های روانی و آموزشی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- سخنرانی و تعامل با دانشجویان؛
- درخواست از دانشجویان برای عرضه نمونه‌هایی از انواع آزمون‌ها در کلاس و بررسی ویژگی‌ها و کاربردهای مختلف آن‌ها؛
- انجام کار عملی توسط دانشجویان برای آزمون‌سازی جهت سنجش یادگیری در زمینه‌ای خاص و تهیه یک آزمون کوتاه با توجه به مراحل طراحی یک آزمون.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۳۰ درصد	فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال
۴۰ درصد	طراحی و تدوین یک آزمون توسط هر دانشجو
۳۰ درصد	آزمون پایان نیم سال

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

در دسترس بودن نمونه‌هایی از آزمون‌های هوش و استعداد تحصیلی، پیشرفت تحصیلی و نیز مقیاس‌های نگرش‌سنجدی ضرورت دارد.

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. آناستازی، الف. (۱۳۸۷). روان‌آزمایی. ترجمه محمد نقی براهنی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۲. هومن، حیدرعلی. (۱۳۸۹). اندازه‌گیری‌های روانی و تربیتی. تهران: پارسا.
۳. سیف، علی اکبر. (۱۳۸۲). روش‌های اندازه‌گیری و ارزشیابی. تهران: آگاه.
۴. آلن، م. ج. و همکاران. (۱۳۹۶). نظریه‌های اندازه‌گیری. ترجمه علی دلاور. تهران: سمت.

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته تحقیقات آموزشی / ۳۰

ارزشیابی آموزشی		عنوان درس به فارسی
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی
■ نظری	■ جبرانی	آشنایی با ابزار سنجش و ساخت آنها برای تحقیقات آموزشی
□ عملی	□ تخصصی	-
□ نظری-عملی	□ اختیاری	۲
	□ رساله / پایان نامه	۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

- آشنایی دانشجویان با نظریه‌ها و رویکردهای مختلف ارزشیابی در نظام‌های آموزشی و نظام‌های درسی و توانمندشدن در تدوین و اجرای طرح‌های ارزیابی آموزشی، به ویژه برنامه‌های درسی.

ب) اهداف ویژه:

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مفاهیم اساسی در ارزشیابی آموزشی؛
۲. رویکرد سیستمی و کاربرد آن در ارزشیابی آموزشی؛
۳. کیفیت در نظام آموزشی و ارزیابی آن؛
۴. استاندارد و نقش آن در ارزیابی آموزشی؛
۵. الگوهای ارزشیابی و طبقه‌بندی آنها؛
۶. ابزار اندازه‌گیری برای ارزشیابی؛
۷. نظام پایگاه داده‌ها برای ارزشیابی؛
۸. گردآوری داده‌ها برای ارزشیابی؛
۹. تفسیر نتایج ارزیابی برای قضاوت و تصمیم‌گیری برای بهبود نظام درسی و نظام آموزشی؛
۱۰. تدوین گزارش ارزشیابی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- سخنرانی و مشارکت دادن دانشجویان در بحث؛
- درخواست از دانشجویان برای مطالعه نمونه‌هایی از ارزیابی در نظام‌های آموزشی و نقد آن‌ها؛
- درخواست از دانشجویان برای انتخاب یک موضوع درباره ارزیابی یکی از عوامل نظام آموزشی، تدوین طرح ارزیابی، اجرای محدود آن و عرضه گزارش ارزیابی.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۳۰ درصد	فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال
۳۰ درصد	تدوین طرح ارزشیابی آموزشی
۴۰ درصد	آزمون پایان نیم سال

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ملزومات خاصی برای این درس مورد نیاز نیست.

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

1. Fitzpatrick, J. L. (2011). *Program evaluationalternative approaches and practical guidelines* (No. 379.154097 F5).
2. بازرگان، عباس. (۱۳۹۷). ارزشیابی آموزشی (مفاهیم، الگوها و فرآیند عملیاتی). تهران: سمت.
3. بازرگان، عباس و مقصود فراستخواه. (۱۳۹۶). نظارت و ارزشیابی در آموزش عالی. تهران: سمت.
4. کیامنش، علیرضا. (۱۳۷۹). روش‌های ارزشیابی آموزشی. تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور.
5. Bernhardt, V. (2013). Data Wise: A Step-by-Step Guide to Using Assessment Results to Improve Teaching and Learning. *Teachers College Record*.
6. Kellaghan, T., & Stufflebeam, D. L. (Eds.). (2012). International Handbook of Educational Evaluation: Part One: Perspectives/Part Two: Practice (Vol. 9). Springer Science & Business Media.

روش‌های تحقیق کمی در پژوهش‌های آموزشی		عنوان درس به فارسی
نوع درس و واحد	Quantitative Research Methods in Educational Research	عنوان درس به انگلیسی
■ نظری ☐ جبرانی	-	دروس پیش‌نیاز
□ عملی ■ تخصصی	-	دروس همنیاز
□ نظری-عملی ☐ اختیاری	۲	تعداد واحد
□ رساله / پایان‌نامه	۳۲	تعداد ساعت

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

نگاهی گذرا بر دیدگاه نمرات‌شناختی اصالت تحصیلی به مثابه زیربنای پژوهش‌های کمی؛ شناسایی روش‌های تحقیق کمی و کاربرد آن‌ها در نظام آموزشی؛ توانایی در تدوین و اجرای یک طرح تحقیق کمی درباره آموزش و یادگیری؛ کیفیت پژوهش‌های کمی؛ اعتبار نتایج پژوهش‌های کمی.

ب) اهداف ویژه:

-

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مروری بر دیدگاه‌های فلسفی زیربنایی معرفت‌شناختی؛
۲. هدف‌های پژوهش کمی؛
۳. چگونگی شناسایی مسائل در نظام آموزشی و بیان مسئله پژوهش؛
۴. نقش بررسی پیشینه پژوهش، چگونگی انجام آن و تهیه گزارش مسئله تحقیق؛
۵. چگونگی بیان گزاره‌های تحقیق؛
۶. جامعه، نمونه و روش نمونه‌گیری در پژوهش‌های کمی؛
۷. ابزار اندازه‌گیری برای پژوهش‌های کمی؛
۸. روش‌های تحقیق غیرآزمایشی و آزمایشی؛
۹. چگونگی تنظیم و تلخیص داده‌های کمی و تحلیل آن‌ها؛
۱۰. چگونگی تدوین پیشنهاده (طرح پیشنهادی) پژوهش؛
۱۱. مراحل تدوین گزارش نهایی و انتشار نتایج.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- سخنرانی و مشارکت دادن دانشجویان در بحث؛
- درخواست از دانشجویان برای مطالعه نمونه‌هایی از مقاله‌ها و گزارش‌های تحقیق کمی در نظام آموزشی و نقد آن‌ها؛
- درخواست از دانشجویان برای انتخاب یک مسئله درباره عوامل نظام آموزشی، تدوین طرح تحقیق کمی، اجرای محدود آن و عرضه گزارش تحقیق.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال	۲۰ درصد
تدوین طرح تحقیق آمیخته، اجرای محدود آن و عرضه گزارش تحقیق	۳۰ درصد
آزمون وسط و پایان نیم سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ملزومات خاصی برای این درس مورد نیاز نیست.

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. سرمه، زهره، بازرگان، عباس و الهه حجازی. (۱۳۹۷). روش‌های تحقیق در علوم رفتاری. تهران: آگاه.
  ۲. گرسول، ح.د. (۱۳۹۴). طرح پژوهش: رویکردهای کمی، کیفی و ترکیبی. ترجمه علیرضا کیامنش و مریم دانای طوس. تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی علامه طباطبائی.
  ۳. جانسون، ا.ب. (۱۳۹۵). پژوهش آموزشی: رویکردهای کمی، کیفی و ترکیبی ترجمه علیرضا کیامنش و همکاران. تهران: نشر علم.
  ۴. دلاور، علی. (۱۳۹۶). طرح‌های آزمایشی در روان‌شناسی و علوم تربیتی. تهران: سمت.
5. Shadish, W.R. & et al. (2003). Experimental and Quasi-Experimental Design for Generalized Casual Inference. New York: Houghton Mifflin Company.

روش‌های تحقیق کیفی و آمیخته در پژوهش‌های آموزشی		عنوان درس به فارسی
نوع درس و واحد	Qualitative and Mixed Research Methods in Educational Research	عنوان درس به انگلیسی
■ نظری ☐ جبرانی	روش‌های کمی در پژوهش‌های آموزشی	دروس پیش‌نیاز
□ عملی ■ تخصصی	-	دروس همنیاز
□ نظری-عملی ☐ اختیاری		تعداد واحد
□ رساله / پایان‌نامه		تعداد ساعت ۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

- آشنایی دانشجویان با ویژگی‌ها و ضرورت انجام پژوهش‌های کیفی و آمیخته در نظام‌های آموزشی؛ قوت پژوهش کیفی و ضرورت پژوهش آمیخته در بررسی و ارائه راه حل‌های مرتبط با مسائل آموزشی؛ انواع روش‌های پژوهش کیفی و آمیخته؛ ضعف پژوهش کیفی و چگونگی پرهیز از آن‌ها، قوت پژوهش آمیخته؛ چگونگی گردآوری داده‌های کیفی، تلفیق داده‌ها در پژوهش‌های آمیخته، تحلیل و تدوین گزارش تحقیق.

ب) اهداف ویژه:

-

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مشابهت‌ها و تفاوت‌های دو رویکرد کمی و کیفی؛
۲. هدف‌های پژوهش کیفی و آمیخته؛
۳. نقش بررسی پیشینه در شناخت مسئله پژوهش و انجام پژوهش با توجه به راهبردهای مختلف در پژوهش کیفی و آمیخته؛
۴. بیان مسئله و هدف‌های پژوهش با توجه به راهبردهای مختلف در پژوهش کیفی و آمیخته؛
۵. سؤال تحقیق در پژوهش کیفی و آمیخته؛
۶. طراحی فرایند مطالعه و انتخاب نمونه در پژوهش‌های کیفی و نیز در بخش‌های کیفی و کمی پژوهش آمیخته؛
۷. جمع‌آوری داده‌های در پژوهش کیفی و آمیخته (بررسی استاد و مدارک، پرسشنامه، مصاحبه و مشاهده,...)؛
۸. روایی، پایایی و اخلاق در پژوهش‌های کیفی و آمیخته؛
۹. چگونگی تدوین پیشنهاده و مقاله در پژوهش‌های کیفی و آمیخته؛
۱۰. ویژگی‌های روشن تحقیق آمیخته و انواع طرح‌های آن؛
۱۱. تلفیق داده‌های کمی و کیفی در پژوهش آمیخته؛

۱۲. مراحل تدوین گزارش نهایی پژوهش‌های کیفی و آمیخته.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- سخنرانی و مشارکت دادن دانشجویان در بحث؛
- درخواست از دانشجویان برای مطالعه نمونه‌هایی از مقاله‌ها و گزارش‌های تحقیق کیفی و آمیخته در نظام آموزشی و نقد آن‌ها؛
- درخواست از دانشجویان برای انتخاب یک مسئله درباره عوامل نظام آموزشی، تدوین طرح تحقیق آمیخته، اجرای محدود آن و عرضه گزارش تحقیق.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۲۰ درصد	فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال
۳۰ درصد	تدوین طرح تحقیق آمیخته، اجرای محدود آن و عرضه گزارش تحقیق
۵۰ درصد	آزمون وسط و پایان نیم سال

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ملزومات خاصی برای این درس مورد نیاز نیست.

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. کرسول، جان دبليو. (۱۳۹۱). طرح پژوهش: رویکردهای تلفیقی، کمی و ترکیبی. ترجمه علیرضا کیامنش و مریم دانای طوس. تهران: جهاد دانشگاهی علامه طباطبائی.
۲. جانسون، ار. بورک و همکاران. (۱۳۹۵). پژوهش آموزشی: رویکردهای کمی، کیفی و ترکیبی. ترجمه علیرضا کیامنش و همکاران. تهران: نشر علم.
۳. بازرگان، عباس. (۱۳۹۹). مقدمه‌ای بر روش‌های تحقیق کیفی و آمیخته (رویکردهای متداول در علوم رفتاری). تهران: دیدار.
۴. کرسول، جان دبليو. (۱۳۹۱). پژوهش کیفی و طرح پژوهش؛ انتخاب از میان پنج رویکرد. ترجمه دانایی فرد و همکاران. تهران: صفار اشرافی.
۵. میریام، ش. بی و تیسلد، الف. جی. (۱۳۹۸). پژوهش کیفی (راهنمای طراحی و کاربست). ترجمه علیرضا کیامنش و مریم دانای طوس. تهران: سمت.

۶. تشکری، عباس و چارلز تدلی. (۱۳۹۴). راهنمای روش‌های آمیخته در پژوهش‌های علوم رفتاری و اجتماعی: ترجمه مرتضی اکبری و همکاران. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

مسائل آموزشی ایران		عنوان درس به فارسی
نوع درس و واحد	Educational Problems in Iran	عنوان درس به انگلیسی
■ نظری ☐ جبرانی	تعلیم و تربیت و نقش آن در توسعه فلسفه علم و مبانی فلسفی تحقیقات آموزشی روش‌های تحقیق کمی در پژوهش‌های آموزشی روش‌های تحقیق کیفی و آمیخته در پژوهش‌های آموزشی	دروس پیش‌نیاز
☐ عملی ■ تخصصی		دروس هم‌نیاز
☐ نظری-عملی ☐ اختیاری		تعداد واحد
		۲
		۳۲
		تعداد ساعت

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

(الف) هدف کلی:

هدف این درس آشنایی دانشجویان با موارد مهم مسائل در نظام آموزشی ایران به شرح زیر است:

- سیر تحول نظام آموزشی و مشکلات آن در ایران؛
- ساختار آموزش و پرورش و مسائل مربوط به سازمان و مدیریت و سایر عناصر به‌ویژه در نظام آموزش همگانی؛
- سایر مسائل و جنبه‌های ویژه دیگری که بر حسب زمان و مکان باید پژوهش درباره آنها انجام شود.

(ب) اهداف ویژه:

-

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. نگاهی کلی به تحول مقاطع نظام آموزشی ایران؛
۲. رابطه هدف‌های نظام آموزشی با نیازهای فرد و جامعه؛
۳. تربیت نیروی انسانی لازم برای نظام آموزشی به‌ویژه آموزش و پرورش همگانی در ایران؛
۴. برنامه درسی و نیاز دانش‌آموزان، به‌ویژه کودکان دو زبانه؛
۵. مدیریت در نظام آموزشی ایران به‌ویژه در آموزش و پرورش همگانی؛
۶. عدالت آموزشی در آموزش و پرورش همگانی، به‌ویژه روستایی و عشايری؛
۷. اقتصاد آموزش و پرورش در ایران و بازار کار؛
۸. کیفیت در نظام آموزش قبل از دانشگاه و در آموزش عالی ایران و رابطه آن با پیامدهای یادگیری؛
۹. مسئله تربیت معلم در آموزش و پرورش ایران؛

۱۰. آموزش و پرورش در شرایط بحرانی؛

۱۱. مسائل آموزش و یادگیری در فضای مجازی؛

۱۲. سنجش آموزش و یادگیری دانش آموزان برای هدایت تحصیلی و گذر از یک مقطع به مقطع دیگر.

* این درس به صورت سمینار برگزار می شود. انتظار آن است که مدرس برای بحث درباره هریک از موضوعاتی که در موضوع مدنظر صاحب تالیفات یا آثار قابل توجهی هستند دعوت به عمل آورد و درس به صورت گروهی برگزار شود.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- سخنرانی و عرضه دیدگاه سیستمی به مسائل نظام آموزشی به صورت سمینار؛

- بحث درباره هریک از موضوعاتی که در مقالات مختلف از طریق برگزاری نشستهای علمی (به صورت سمینار) و دعوت از صاحب نظران دارای تالیفات ذی ربط.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

مشارکت در برگزاری نشستهای و فعالیت‌های کلاسی ۳۰ درصد

تئیه گزارش کار عملی درباره یک مسئله خاص از یک نظام آموزشی ۳۰ درصد

آزمون پایان نیمسال ۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ملزومات خاصی برای این درس مورد نیاز نیست.

فهرست منابع پیشنهادی:

۱. آقا زاده، احمد. (۱۳۹۴). مسائل آموزش و پرورش ایران. تهران : سمت.
۲. معیری، محمد طاهر. (۱۳۹۰). مسائل آموزش و پرورش. تهران : شرکت چاپ و نشر بین‌الملل (وابسته به سازمان تبلیغات اسلامی)
۳. محمدی اصل، عباس. (۱۳۸۹). مسائل اجتماعی آموزش و پرورش. تهران: انتشارات علم.
۴. اون، ج.ا. (۱۳۹۸). آسیب‌ناپذیر از ربات (آموزش عالی در عصر هوش مصنوعی). ترجمه پرویز جبهه‌دار مارالانی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته تحقیقات آموزشی / ۳۹

روش‌های آمار استنباطی (۱)			عنوان درس به فارسی
نوع درس و واحد		Inferential Statistical Methods (۱)	عنوان درس به انگلیسی
■ نظری	□ پایه	آشنایی با ابزار سنجش و ساخت آنها برای تحقیقات آموزشی	دروس پیش‌نیاز
□ عملی	■ تخصصی	-	دروس هم‌نیاز
□ نظری-عملی	□ اختیاری	۲	تعداد واحد
	□ رساله / پایان‌نامه	۳۲	تعداد ساعت

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با استنباط آماری به احتمالات، توزیع آماری، پارامتر و آماره، برآورد آماری پارامترها، برآورد ناریب، برآورد فاصله‌ای؛ آزمون آماری و مراحل آن؛ آزمون‌های تک متغیری (مانند آزمون t برای دو جامعه، ...) آزمون‌های ناپارامتری؛ تحلیل واریانس یک عاملی.

ب) اهداف ویژه:

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مفهوم استنباط آماری؛
۲. احتمالات و قوانین آن؛
۳. توزیع‌های آماری نرمال، t و ...؛
۴. پارامتر و آماره؛
۵. برآورد فاصله‌ای میانگین یک جامعه آماری؛
۶. آزمون فرض آماری و مراحل پنج گانه آزمون آن؛
۷. آزمون تفاوت میانگین‌های دو جامعه (برای نمونه‌های مستقل و وابسته)؛
۸. آزمون تفاوت واریانس دو جامعه؛
۹. تحلیل واریانس یک عاملی برای سه نمونه و بیشتر؛
۱۰. آزمون‌های ناپارامتری (مجذور کای، ویلکاکسون، ...);

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- سخنرانی همراه با استفاده از نرم افزارهای رایانه‌ای برای تمرین عملی درباره روش‌های آماری؛
- عرضه تمرین‌های کلاسی و تمرین‌های هفتگی درباره روش‌های مورد تدریس، درخواست از دانشجویان برای حل تمرین‌ها و عرضه مرتب آن‌ها (پیش‌داد می‌شود از دستیار آموزشی برای بازخوردادن به دانشجویان استفاده شود)؛
- انجام آزمون‌های کوتاه در طول نیم سال.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال در انجام تمرین‌ها	۳۰ درصد
آزمون‌های کوتاه در طول نیم سال	۳۰ درصد
آزمون پایانی در انتهای نیم سال	۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

امکان استفاده از سیستم رایانه‌ای و در دسترس بودن نرم افزارهای مورد نیاز تحلیل‌های آماری مانند SPSS و امثال آن.

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. شیلدون، و.ج. (۱۳۹۵). استدلال آماری در علوم رفتاری، جلد ۱ و ۲. ترجمه علیرضا کیامنش. تهران: جهاد دانشگاهی علامه طباطبائی.
۲. دلاور، علی. (۱۳۹۰). احتمالات و آمار کاربردی در روان‌شناسی و علوم تربیتی. تهران: انتشارات رشد.
۳. بهبودیان، جواد. (۱۳۹۶). آمار ناپارامتری. شیراز: انتشارات دانشگاه شیراز.

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته تحقیقات آموزشی / ۴۱

روش‌های آمار استنباطی (۲)			عنوان درس به فارسی
Inferential Statistical Methods (2)			عنوان درس به انگلیسی
نوع درس و واحد			
■ نظری	□ جبرانی	روش‌های آمار استنباطی (۱)	دروس پیش‌نیاز
□ عملی	■ تخصصی	-	دروس همنیاز
□ نظری-عملی	□ اختیاری	۲	تعداد واحد
	□ رساله / پایان‌نامه	۳۲	تعداد ساعت

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با مفهوم همبستگی و رگرسیون خطی ساده به معیارهای مناسب مدل رگرسیون، رگرسیون چندمتغیر خطی؛ تحلیل واریانس دو عاملی، مقایسه‌های چندگانه؛ تحلیل مسیر؛ تحلیل عاملی؛ مدل‌یابی مبادلات ساختاری.

ب) اهداف ویژه:

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مفهوم همبستگی و ضریب همبستگی؛

۲. انواع ضرایب همبستگی و کاربرد آن‌ها در تحقیقات آموزشی؛

۳. رگرسیون خطی ساده؛

۴. معیارهای مناسب مدل رگرسیونی؛

۵. رگرسیون چندمتغیری؛

۶. انتخاب متغیر و مدل‌سازی رگرسیونی؛

۷. هم خطی چندگانه؛

۸. کاربرد تحلیل رگرسیونی در تحقیقات آموزشی؛

۹. اعتبار مدل‌های رگرسیونی؛

۱۰. تحلیل واریانس دو عاملی؛

۱۱. مقایسه‌های چندگانه؛

۱۲. تحلیل مسیر؛

۱۳. تحلیل عاملی؛

۱۴. مقدمه‌ای بر مدل‌یابی معادلات ساختاری.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- سخنرانی همراه با استفاده از نرم‌افزارهای رایانه‌ای برای تمرين عملی درباره روش‌های آماری؛
- عرضه تمرين‌های کلاسی و تمرين‌های هفتگی درباره روش‌های مورد تدریس، درخواست از دانشجویان برای حل تمرين‌ها و عرضه مرتب آن‌ها (پیشنهاد می‌شود از دستیار آموزشی برای بازخوردادن به دانشجویان استفاده شود)؛
- انجام آزمون‌های کوتاه در طول نیم‌سال.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال در انجام تمرين‌ها	۳۰ درصد
آزمون‌های کوتاه در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایانی در انتهای نیم‌سال	۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

امکان استفاده از سیستم رایانه‌ای و در دسترس بودن نرم‌افزارهای مورد نیاز تحلیل‌های آماری مانند LISREL و امثال آن.

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. مونتگمری، داگлас و الیزابت پک. (۱۳۹۰). مقدمه‌ای بر تحلیل رگرسیون خطی. ترجمه ابراهیم رضوی. کرمان: انتشارات دانشگاه شهید باهنر کرمان.
۲. منصورفر، کریم. (۱۳۸۵). روش‌های آماری پیشرفته همراه با برنامه‌های کامپیوتری. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۳. مایلز، جرمی و مارک شولین. (۱۳۹۵). رگرسیون و همبستگی کاربردی. ترجمه علیرضا کیامنش و مسعود کبیری. تهران: جهاد دانشگاهی علامه طباطبائی.

مبانی نظری آزمون‌های روانی و آموزشی		عنوان درس به فارسی
نوع درس و واحد	Theoretical Foundation Of Educational and Psychological Testing	عنوان درس به انگلیسی
■ نظری ☐ جبرانی	آشنایی با ابزار سنجش و ساخت آن‌ها برای تحقیقات آموزشی	دروس پیش‌نیاز
□ عملی ■ تخصصی	-	دروس هم‌نیاز
□ نظری-عملی □ اختیاری		تعداد واحد
□ رساله / پایان‌نامه	۲	تعداد ساعت
	۳۲	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی با زیربنای نظری آزمون‌های روانی آموزشی و سابقه تاریخی آن‌ها به نظریه‌های کلاسیک و IRT به زیربنای آماری نظریه‌های آزمون؛ پایایی و اعتبار در آزمون‌های روانی و آموزشی؛ تحلیل سؤال‌های آزمون؛ تحلیل عاملی و استفاده از آن در آزمون‌های روانی و آموزشی؛ مقیاس‌ها، تبدیل‌ها و هنجارها.

ب) اهداف ویژه:

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. نظریه آزمون و سابقه تاریخی آن و نظریه‌های کلاسیک و سؤال‌پاسخ؛
۲. مفاهیم آماری در نظریه آزمون؛
۳. مقدمه‌ای بر مقیاس‌سازی؛
۴. فرایند ساخت آزمون؛
۵. نمره‌های آزمون به عنوان نمره‌های مرکب؛
۶. پایایی و نمره واقعی؛
۷. روش‌های برآورد پایایی؛
۸. مقدمه‌ای بر نظریه تعمیم‌پذیری؛
۹. اعتبار (روایی)؛
۱۰. روش‌های آماری برای پیش‌بینی، طبقه‌بندی و گزینش؛
۱۱. تحلیل عاملی و کاربرد آن؛
۱۲. تحلیل سؤال در ساخت آزمون؛

۱۳. سوگیری سؤال و روش‌های تشخیص آن؛

۱۴. همترازسازی نمره‌های آزمون‌های متفاوت.

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری مناسب با محتوا و هدف:

پیشنهاد می‌شود این درس به صورت کارگاهی برگزار شود، در ابتدای هر جلسه مدرس مباحث و مفاهیم درسی را عرضه کند و از دانشجویان در گروه‌های دو یا سه نفری بخواهد که درباره آن مفاهیم بحث کنند و نتیجه توسط یکی از دانشجویان از هر گروه (به عنوان نماینده گروه) عرضه شود.

عرضه تمرین‌های کلاسی

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ درصد

آزمون‌های کوتاه در طول نیم‌سال ۲۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۵۰ درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ملزومات خاصی برای این درس مورد نیاز نمی‌باشد.

(ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. ثراندیک، ر.ل. (۱۳۶۶). روان‌سننجی کاربردی. ترجمه حیدرعلی هومن. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۲. آلن.م.ج و وندی ام. بن. (۱۳۹۶). مقدمه‌ای بر نظریه‌های اندازه‌گیری (روان‌سننجی). ترجمه علی دلاور. تهران: سمت.
3. Crocker, L. et al. (2008). Introduction to Classical and Modern Test Theory. London: Sage.
۴. دی مارس، ک. (۱۳۹۳). کاربرد نظریه سؤال-پاسخ در سنجش آموزش. ترجمه عباس بازرگان و مجید یوسفی افراشته. تهران: انتشارات سازمان سنجش آموزش کشور.
۵. شکوهی یکتا، محسن و اکرم پرنده. (۱۳۸۹). مبانی نظری ارزیابی و کاربرد آزمون‌های روانی و تربیتی. تهران: انتشارات تیمورزاده.
۶. دگریجتر، لوچی.خ و وان در کامپ. (۱۳۹۶). مبانی آماری نظریه آزمون در روان‌شناسی و علوم تربیتی (روان‌سننجی پیشرفت). ترجمه شهرام واحدی و اسکندر فتحی. تبریز: چاپ دانشگاه تبریز.
۷. مگنوسون، د. (۱۳۵۵). مبانی نظری آزمون‌های روانی. ترجمه محمد تقی براهی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

فلسفه علم و مبانی فلسفی تحقیقات آموزشی		عنوان درس به فارسی
نوع درس و واحد	Philosophy of Science and Philosophical Foundation of Educational Research	عنوان درس به انگلیسی
■ نظری ☒ جبرانی	—	دروس پیش نیاز
□ عملی ■ تخصصی	—	دروس همنیاز
□ نظری-عملی ☐ اختیاری	۲	تعداد واحد
□ رساله / پایان نامه	۳۲	تعداد ساعت

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

- آشنایی دانشجویان با زیربنای فلسفی و دیدگاه‌های معرفت شناختی زیربنایی روش‌های علمی، تاثیر علم بر جامعه و نقش آن در پی‌بردن به نظم حاکم بر طبیعت و درجه پیچیدگی آن‌ها؛
  - آشنایی دانشجویان با ماهیت علوم اجتماعی به‌طور کلی و تحقیقات آموزشی به‌طور خاص و کاربرد تحقیقات (جست‌و‌جوهای علمی) در نظام‌های آموزشی؛
  - آشنایی دانشجویان با نقش زبان به‌عنوان ابزار تحقیق و پیوند زدن میان زبان و مفاهیم مدنظر در تحقیق علمی؛
  - آشنایی دانشجویان با چکونگک، برقراری رابطه میان "عمل، آموزش، و یادگیری" و سیاست‌گذاری درباره آن‌ها.

ب) اهداف ویژه:

پ) میاحت یا سو فصل‌ها:

۱. تعریف علم، هدف آن، تبیین علمی، نظریه و نقش آن در جستجوهای علمی؛
  ۲. نگاهی به دیدگاه‌های فلسفی زیربنایی معرفت‌شناسی، تاریخچه آن‌ها؛
  ۳. منطق و روش منطقی در مطالعات اجتماعی با تاکید بر پژوهش در آموزش و یادگیری؛
  ۴. منطق، زبان، تعریف و مفهوم در پژوهش‌های علمی با تاکید بر پژوهش‌های آموزشی؛
  ۵. ماهیت و قلمرو علوم تربیتی و نقش پژوهش در آن؛
  ۶. هسته اصلی تحقیقات آموزشی: عمل یاددهی، یادگیری و سیاست‌گذاری برای آن؛
  ۷. زیربنای فلسفی معرفت‌شناختی روش‌های تحقیق کمی، کیفی و آمیخته در تحقیقات آموزشی؛
  ۸. کیفیت در تحقیقات آموزشی؛
  ۹. جنبه‌های اخلاقی در تحقیقات آموزشی؛
  ۱۰. آینده تحقیقات آموزشی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- سخنرانی و تعامل با دانشجویان؛
- مشارکت دادن دانشجویان در بررسی چیستی، چگونگی و چرایی تحلیل مسائل آموزشی و ضرورت استفاده از دیدگاه‌های مختلف فلسفی زیربنایی؛
- بررسی انتقادی مبانی فلسفی زیربنایی در تحقیقات آموزشی؛
- عرضه نمونه‌هایی از کیفیت و نیز بداخلالاقی در تحقیقات علوم رفتاری و چگونگی دوری از این بداخلالاقی‌ها.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۳۰ درصد

کار عملی و گزارش آن ۳۰ درصد

آزمون وسط و پایان نیم سال ۴۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

مطلوبات خاصی برای این درس مورد نیاز نیست.

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

1. Ennis, R. H. (1973). Inference. H. S. Broudy, RH Ennis, & LI Krimerman (Eds.), Philosophy of educational research. New York: John Wiley & Sons, Inc.
2. Bogen, J. (2013). Theory and Observation in Science. Stanford Encyclopedia of Philosophy. Retrieved on 27.6.2018 from: Plato. Standard. Edu / entries/ science.
3. Fitzallen, N., Reaburn, R., & Fan, S. (Eds.). (2014). The future of educational research: Perspectives from beginning researchers. Springer Science & Business Media.
4. Pring, R. (2004). Philosophy of educational research. British Journal of Educational Studies, 50(2).
5. پوپر، کارل ریموند (۱۳۸۸). منطق اکتشافات علمی. ترجمه سیدحسین کمالی. تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.
6. چالرز، آ.ف. (۱۳۹۰). چیستی علم: درآمدی بر مکاتب علم‌شناسی فلسفی. ترجمه سعید زیباکلام. تهران: سمت.
7. دیوبی، جان. (۱۳۶۹). منطق: تئوری تحقیق. ترجمه علی شریعت‌مداری. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
8. رفیع‌پور، فرامرز (۱۳۸۳). موانع رشد علمی ایران و راه حل‌های آن. تهران: شرکت سهامی انتشار.
9. لازی، جان (۱۳۷۷). درآمدی تاریخی به علم. ترجمه علی پایا. تهران: سمت.
10. کوهن، ت. س. (۱۳۸۹). ساختار انقلاب‌های علمی. ترجمه سعید زیباکلام. تهران: سمت.
11. جمعی از نویسندهای زیر نظر علی محمد کاردان (۱۳۹۷). ماهیت و قلمرو علوم تربیتی. تهران: سمت.

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته تحقیقات آموزشی / ۴۷

سیاست‌گذاری و تحلیل سیاست‌های آموزشی		عنوان درس به فارسی
نوع درس و واحد	Educational Policy Making and Analysis	عنوان درس به انگلیسی
■ نظری ☐ جبرانی		دروس پیش‌نیاز
□ عملی ■ تخصصی	-	دروس هم‌نیاز
□ نظری-عملی ☐ اختیاری	۲	تعداد واحد
□ رساله / پایان‌نامه	۳۲	تعداد ساعت

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تكمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

در این درس دانشجویان با چگونگی تدوین و تحلیل سیاست‌های آموزشی برای رفع یا کاهش تنگناها و مسائل نظام آموزشی آشنا می‌شوند. در این راستا، ابتدا چگونگی نمایان کردن مسائل را مرور می‌کنند سپس با مراحل سیاست‌گذاری و چگونگی ارزیابی سیاست‌ها آشنا می‌شوند.

ب) اهداف ویژه:

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مقدمه

۱-۱ منظور از تحلیل سیاست‌های آموزشی چیست؟

۱-۲ مشکل مدنظر چیست؟ از محتوای اسناد بالادستی در رابطه با مشکل چه می‌توان ملاحظه کرد؟

۱-۳ تحلیل بخش آموزشی در اسناد توسعه کشور چه اولویت‌ها و راهبردهایی را نمایان می‌کند؟

۲. بیان مسئله و تحلیل آن

۲-۱ مشکل چیست؟

۲-۲ در کجا پدید آمده است؟

۲-۳ چه افرادی و در کجا دچار این مشکل هستند؟

۲-۴ عوامل اصلی به وجود آورنده مشکل چیست؟

۲-۵ چگونه تاثیر این عوامل را با سیاست‌های آموزشی می‌توان رفع کرد یا کاهش داد؟

۳. صورت‌بندی گزینه‌های ممکن برای تدوین سیاست‌ها

۳-۱ برای کاهش تاثیر عوامل به وجود آورنده مشکل چه می‌توان انجام داد؟

۳-۲ چه گزینه‌هایی برای سیاست‌گذاری جهت رفع یا کاهش مشکل می‌توان تدوین کرد؟

۴. تدوین ملاک برای ارزیابی گزینه‌ها برای سیاست‌گذاری
- ۱-۴ چه ملاک‌هایی برای تاثیر هر گزینه می‌توان مدنظر قرار داد؟
  - ۲-۴ فرایند اجرایی و هزینه اجرای هر گزینه چیست؟
  - ۳-۴ احتمال موثربودن هر گزینه چقدر است؟
  - ۴-۴ اجرای هر گزینه تا چه اندازه از نظر عدالت اجتماعی منصفانه است؟
۵. ارزیابی گزینه‌ها برای سیاست‌گذاری
- ۱-۵ گزینه‌ها نسبت به یکدیگر چه مزیتی دارند؟
  - ۲-۵ چه نوع تحلیلی می‌تواند میان مناسب‌ترین گزینه و نامناسب‌ترین گزینه تفاوت‌ها را نمایان کند؟
  - ۳-۵ آیا شواهدی برای مناسب‌بودن گزینه‌ها در دسترس است؟
  - ۴-۵ اگر شواهدی در دسترس نیست، چگونه می‌توان شواهد مورد نیاز را حاصل کرد؟
۶. نتیجه‌گیری و انتخاب گزینه
- ۱-۶ نظر به شرایط و موقعیت نظام آموزشی و با توجه به ملاک‌های ارزیابی، کدام گزینه در رابطه با مشکل مدنظر، از مطلوبیت برخوردار است؟
  - ۲-۶ چه جنبه‌های دیگری را باید مدنظر قرار داد؟
۷. تحلیل سیاست‌های مربوط به مقاطع و انواع نظام‌های آموزشی
- ۱-۷ پیش‌دبستانی و آموزش ابتدایی
  - ۲-۷ آموزش ابتدایی
  - ۳-۷ آموزش متوسطه
  - ۴-۷ آموزش عالی
  - ۵-۷ آموزش فنی و حرفه‌ای (مهارتی)
  - ۶-۷ آموزش مداوم (غیررسمی)
  - ۷-۷ آموزش غیرحضوری
  - ۸-۷ آموزش باز و یادگیری الکترونیکی
۸. تحلیل سیاست‌های مربوط به جنبه‌های کلی نظام آموزشی
- ۱-۸ تربیت معلم و توسعه حرفه‌ای آنان
  - ۲-۸ مدیریت منابع انسانی
  - ۳-۸ کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات
  - ۴-۸ مدیریت آمار و اطلاعات
  - ۵-۸ دستیابی به فرصت‌های آموزشی بر حسب منطقه، جنسیت و اقسام اجتماعی

۸-۶ پیامدهای یادگیری.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

این درس به صورت معکوس (flipped classroom) برگزار می‌شود؛

مدرس منابع آموزشی را به صورت تکلیف درسی در هر جلسه معرفی می‌کند و از دانشجویان درخواست می‌کند که پس از مطالعه در جلسه بعدی درباره آن بحث کنند؛

مدرس برخی سیاست‌های آموزش را انتخاب می‌کند و برای نمونه در کلاس درباره چگونگی تحلیل آن‌ها با دانشجویان به بحث می‌پردازد؛

به عنوان کار عملی از دانشجویان خواسته می‌شود با توجه به متون موجود تحلیل سیاست‌های آموزشی، به انتخاب خود، نمونه‌هایی از تحلیل سیاست‌های آموزشی را بررسی و به طور خلاصه در کلاس عرضه کنند.

راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۳۰ درصد

بررسی متون مربوط به سیاست‌های آموزشی ۳۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۴۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

مطلوبات خاصی برای این درس مورد نیاز نیست.

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

1. UNESCO (2013). UNESCO Handbook on Education Policy Analysis and Programming, Vol.1. Bangkok: UNESCO-Bangkok.
2. Mingat, A. & Sosale, S. (2003). Tools for Education Policy Analysis. Washington D.C.; World Bank.
3. Tatto, N.T.(Ed.). (2012). Learning and Doing Policy Analysis in Education. Rotterdam, The Netherlands: Sense Pub.
4. Norelius, C.G. and Mendes, S. (2003). Progress and result indicators and their relevance for educational policy analysis (New Educational ..., Documents NO.15).
5. OECD. (1997). Education Policy Analysis. Paris: OECD.

سنجدش اختلال‌های یادگیری		عنوان درس به فارسی
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی
نظری ☐	جبرانی ☐	آشنایی با ابزار سنجدش و ساخت آنها برای تحقیقات آموزشی و ارزشیابی آموزشی
عملی ☐	تخصصی ☐	-
نظری-عملی ☒	اختیاری ☒	۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی
رساله / پایان‌نامه ☐		۲
		۴۸
		تعداد ساعت

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

(الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با:

- نارسایی‌ها و اختلال‌های یادگیری دانش‌آموزان در سنین مختلف؛
- انواع اختلال‌ها در یادگیری و چگونگی انجام پژوهش درباره آن‌ها؛
- چگونگی تدوین سیاست‌های آموزشی در سطح مدرسه و منطقه آموزش و پرورش برای کاهش اختلال یادگیری.

(ب) اهداف ویژه:

-

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تعریف اختلال یادگیری و برخی مفاهیم مرتبط با آن (افت تحصیلی، اعتماد به نفس، ...);
۲. مشخصه‌های اولیه نارسایی، ناتوانی و اختلال در یادگیری دانش‌آموزان؛
۳. طبقه‌بندی اختلال‌های یادگیری در دانش‌آموزان بر حسب گروه سنی؛
۴. اختلال یادگیری در خواندن؛
۵. اختلال یادگیری در نوشتن؛
۶. اختلال یادگیری در ریاضیات؛
۷. سایر اختلال‌های یادگیری (مهارت‌های اجتماعی، ...);
۸. عوامل به وجود آورنده اختلال‌های یادگیری؛
۹. فرایند تشخیص و آزمون اختلال یادگیری؛
۱۰. ضرورت بازنمایی اختلال یادگیری و رابطه آن با افت تحصیلی در سطح مدرسه و منطقه آموزش و پرورش برای بهبود کیفیت آموزشی؛

۱۱. آزمون‌های رایج برای تشخیص اختلال یادگیری در آموزش ابتدایی؛
۱۲. گردآوری داده‌ها و اطلاعات درباره اختلال یادگیری در سطح مدرسه و منطقه،
۱۳. سنجش اختلال یادگیری در سطح مناطق آموزش و پرورش و مقایسه آن‌ها؛
۱۴. تدوین و پیشنهاد سیاست‌های بهبود و کاهش اختلال یادگیری در سطح مدرسه و منطقه آموزش و پرورش.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پیشنهاد می‌شود این درس به صورت کارگاهی برگزار شود، در ابتدای هر جلسه مدرس مباحث و مفاهیم درسی را عرضه کند و از دانشجویان در گروه‌های دو یا سه نفری بخواهد که درباره آن مفاهیم بحث کنند و نتیجه توسط یکی از دانشجویان از هر گروه (به عنوان نماینده گروه) عرضه شود.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۳۰ درصد	فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال
۳۰ درصد	آزمون‌های کوتاه وسط نیم سال
۴۰ درصد	آزمون پایان نیم سال

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ملزومات خاصی مورد نیاز این درس نیست.

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. ایلوارد، الیزابت و براون، فرانک. (۱۳۷۷). تشخیص و سازماندهی ناتوانی‌های یادگیری. ترجمه رضا برادری. تهران: انتشارات سازمان آموزش و پرورش کودکان استثنایی.
۲. دلاکاتو، کارل (۱۳۸۰). اختلال خواندن. ترجمه سرحدی زاده. تهران: انتشارات اروین.
3. Swanson, H. L., Harris, K. R., & Graham, S. (Eds.). (2013). Handbook of learning disabilities. Guilford press.

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته تحقیقات آموزشی / ۵۲

سنجدش آموزش ملی و بین المللی		عنوان درس به فارسی
نوع درس و واحد	National and International Assessment of Education Progress	عنوان درس به انگلیسی
نظری ☐	جبرانی ☐	آشنایی با ابزار سنجش و ساخت آنها برای تحقیقات آموزشی و ارزشیابی آموزشی
عملی ☐	تخصصی ☐	-
نظری-عملی ☒	اختیاری ☒	۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی
رساله / پایان نامه ☐		۲
		۴۸
		تعداد ساعت

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تكميلی نياز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با تجربه‌های سنجش پیشرفت تحصیلی و انواع آنها در مقیاس کشوری و در مقیاس جهانی؛ توجه به ضرورت اجرای آنها در مقیاس ملی و کاربرد تحقیقات آموزشی در استفاده از داده‌های حاصل از آنها برای شناسایی برخی از جنبه‌های کیفیت نظام آموزشی در مقایسه مناطق مختلف درون کشور و نیز در مقایسه نظام آموزشی کشور با سایر کشورها.

ب) اهداف ویژه:

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. انواع آزمون‌های سنجش آموزش در مقیاس‌های ملی و بین‌المللی و کاربرد آنها (PIRLS; TIMMES; NEAP; IALS; TALIS);
۲. نقش سنجش آموزش در مقیاس ملی جهت سیاست‌گذاری در نظام آموزش و پرورش؛
۳. سازماندهی و مدیریت سنجش ملی پیشرفت تحصیلی؛
۴. مواد درسی مدنظر برای سنجش ملی پیشرفت تحصیلی در پایه‌های تحصیلی؛
۵. انواع داده‌های حاصل از اجرای آزمون‌های آموزشی در مقیاس ملی به چگونگی تحلیل و استفاده از آنها در سیاست‌گذاری؛
۶. تجربه ایران در مشارکت در اجرای آزمون‌های آموزشی بین‌المللی و استفاده از آنها؛
۷. تجربه‌های بین‌المللی در استفاده از داده‌های حاصل از اجرای آزمون‌های آموزشی در مقیاس وسیع برای پی‌بردن به قوت و ضعف نظام آموزشی؛
۸. ویژگی‌های آزمون‌های پیشرفت تحصیلی در پایه‌های چهارم و ششم ابتدایی در مواد درسی فارسی، علوم و ریاضیات؛

۹. چگونگی تحلیل داده‌های حاصل از سنجش ملی و بین‌المللی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پیشنهاد می‌شود این درس به صورت کارگاهی برگزار شود، در ابتدای هر جلسه مدرس مباحث و مفاهیم درسی را عرضه کند و از دانشجویان در گروه‌های دو یا سه نفری بخواهد که درباره آن مفاهیم بحث کنند و نتیجه توسط یکی از دانشجویان از هر گروه (به عنوان نماینده گروه) عرضه شود.

عرضه نتایج برخی آزمون‌های بین‌المللی که در جامعه دانش‌آموزان ایرانی برگزار شده است و تحلیل گزارش آن‌ها.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۳۰ درصد

تهیه گزارش درباره برخی آزمون‌های بین‌المللی ۳۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۴۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

لازم است نمونه‌ای از آزمون‌های بین‌المللی که در ایران اجرا شده است در دسترس باشد.

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. بخشعلیزاده، ش.، کریمی، ع.، اکبری، م. (۱۳۹۱). گزارش اجمالی از مهم‌ترین نتایج تیمزویرلز ۲۰۱۱. مقایسه آن با عملکرد دانش‌آموزان ایران در دوره‌های قبل. تهران: مرکز ملی مطالعات تیمزو پرلز، سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی.

۲. رحیمی‌نژاد، عباس و حسن عاشقی. (۱۳۸۸). میزان موفقیت برنامه جدید آموزش علوم در سطح ملی و بین‌المللی: تحلیلی بر افزایش عملکرد دانش‌آموزان دبستانی ایران در تیمز ۲۰۰۳ در مقایسه با تیمز ۱۹۹۵. فصلنامه روان‌شناسی و علوم تربیتی (دانشگاه تهران). ۳۹(۳)، ۱-۲۵.

۳. فهرست انتشارات مرکز ملی مطالعات تیمزویرلز (مربوط به سال‌های مختلف) در سایت www.timess.ir.

۴. کریمی، عبدالعظیم. (۱۳۸۸). مجموعه‌ی داستان‌ها و سوال‌های پرلز، ۲۰۰۱ و ۲۰۰۶. تهران: مرکز مطالعات بین‌المللی تیمزویرلز، سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی.

۵. کریمی، عبدالعظیم و همکاران. (۱۳۸۸). نگاهی به جایگاه و عملکرد دانش‌آموزان در تیمز پیشرفته (TIMSS Advanced). تهران: مرکز ملی مطالعات تیمزوپرلز، سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی.

۶. کریمی، عبدالعظیم و همکاران. (۱۳۸۸). گزارشی از مهم‌ترین نتایج ملی و بین‌المللی تیمز پیشرفته (۲۰۰۸).

۷. کیامنش، علیرضا و همکاران. (۱۳۹۰). بررسی روند تغییرات آموزشی در فاصله زمانی ۱۳۷۲-۸۶ بر اساس یافته‌های مطالعات بین‌المللی تیمز در ایران و کشورهای منطقه. تهران: سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی.

۸. مرکز ملی مطالعات بین‌المللی تیمزویرلز. ارائه یافته‌های تیمز ۲۰۱۵. بارگیری شده در تاریخ ۹۷/۳/۲۴ از سایت www.timss.ir
۹. مرکز مطالعات بین‌المللی تیمزدیرلز. سابقه شرکت ایران (در آزمون‌های بین‌المللی از سال ۱۹۶۸-۱۳۴۷ه.ش). بارگیری شده در تاریخ ۱۳۹۷/۳/۲۴ از سایت: www.timmss.ir
10. Kabiry, Masoud (2013). Estimation of science topic area scores for Iranian eight grader in TIMSS 2007. (Paper presented at The IRC conference).
11. Mullis, I. V., Martin, M. O., Foy, P., & Drucker, K. T. (2012). PIRLS 2011 International Results in Reading. International Association for the Evaluation of Educational Achievement. Herengracht 487, Amsterdam, 1017 BT, The Netherlands.
12. Martin, M. O., Mullis, I. V., & Kennedy, A. M. (2007). Progress in International Reading Literacy Study (PIRLS): PIRLS 2006 Technical Report. International Association for the Evaluation of Educational Achievement.
13. MenJer, H.; Beravot, A. (2013). PISA, Power, and Policy: The emergence of global educational governance. Oxford, U.K: Symposium Books.
14. National Assessment of Educational Progress. (2018). (K-12 Student Assessment Programs). from: www.ets.org/k-12/assessments/tedral/reap/WT.ac=L12_36148_overwrite_neap_170105.
15. National Conter for Educational Statistics. (2018). Retrieved on 6.8.2018: <http://nces.ed.gov/nationsreportcard/about/> .
16. OECD. (2015). A Review of International Large-Scale Assessment in Education: Assessing Component Skills and Collecting Contextual Data. Paris: O.E.C.D.
17. OECD. (2016). Teaching and Learning International Survey (TALIS) 2018. Paris: Organization for Economic co-operation and Development.
18. Von Davier, M., Sinharay, S., Oranje, A., & Beaton, A. (2006). 32 The Statistical Procedures Used in National Assessment of Educational Progress: Recent Developments and Future Directions. *Handbook of statistics*, 26, 1039-1055.
19. Von Davier, M., Gonzalez, E., Kirsch, I., & Yamamoto, K. (Eds.). (2012). The role of international large-scale assessments: Perspectives from technology, economy, and educational research. Springer Science & Business Media.

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته تحقیقات آموزشی / ۵۵

عنوان درس به فارسی		
عنوان درس به انگلیسی		
نوع درس و واحد	Strategic Planning for Improving Educational Systems	
■ نظری ☐ جبرانی	ارزشیابی آموزشی سیاست‌گذاری و تحلیل سیاست‌های آموزشی	دورس پیش‌نیاز
□ عملی ☐ تخصصی	-	دورس هم‌نیاز
□ نظری-عملی ■ اختیاری		تعداد واحد
□ رساله / پایان‌نامه	۲	تعداد ساعت
	۳۲	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

در این درس دانشجویان با مفهوم و فرایند برنامه‌ریزی استراتژیک در نظام‌های آموزشی آشنا می‌شوند. همچنین به چگونگی گزینش سطح برنامه‌ریزی استراتژیک پی‌برده و با نحوه تمرین و تجدیدنظر نمودن در ماموریت‌های نظام برنامه آشنا می‌شوند.

ب) اهداف ویژه:

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. انواع برنامه‌ریزی آموزشی استراتژیک؛
۲. الگوی عناصر سازمانی و کاربرد آن در برنامه‌ریزی استراتژیک؛
۳. تفکر استراتژیک؛
۴. شناسایی باورها، پندارها و ماموریت‌های جاری؛
۵. سنجش نیازها؛
۶. تعیین ماموریت‌های نظام برنامه؛
۷. شناسایی قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و عملکردها (SWOTS)؛
۸. برنامه‌ریزی راهبردی برای بهبود کیفیت نظام‌های آموزشی؛
۹. سیاست‌گذاری و تعیین ضوابط عملکرد؛
۱۰. اجرای برنامه استراتژیک.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پیشنهاد می‌شود این درس به صورت کارگاهی برگزار شود، در ابتدای هر جلسه مدرس مباحث و مقاهم درسی را عرضه کند و از دانشجویان در گروه‌های دو یا سه نفری بخواهد که درباره آن مقاهم بحث کنند و نتیجه توسط یکی از دانشجویان از هر گروه (به عنوان نماینده گروه) عرضه شود.

نمونه‌ای از برنامه‌های استراتژیک آموزشی در کلاس مورد بحث قرار گیرد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۴۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم سال

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

مزومات خاصی برای این درس مورد نیاز نیست.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. کاضمن، راجر و جری هومن. (۱۳۷۴). برنامه‌ریزی استراتژیک در نظام آموزشی (بازاندیشی، بازسازی ساختارها، بازآفرینی). ترجمه فریده مشایخ و عباس بازرگان. تهران: انتشارات مدرسه.
۲. گرونیش، ر. و کوهن، ر. (۱۳۹۵). فرایند برنامه‌ریزی استراتژیک (تحلیل گزینه‌ها و پروژه‌ها). ترجمه محدث حسین بهرامی. تهران: انتشارات دنیای اقتصاد.

روش‌های نمونه‌گیری		عنوان درس به فارسی	
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی	
نظری	☐ جبرانی	روش‌های آمار استنباطی (۱)	دروس پیش‌نیاز
عملی	☐ تخصصی	-	دروس هم‌نیاز
نظری-عملی	☒ اختیاری	۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی	تعداد واحد
	☐ رساله / پایان‌نامه	۴۸	تعداد ساعت

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با مفهوم و نظریه نمونه‌گیری آماری به چگونگی برآورد ویژگی‌های جامعه‌های آماری با استفاده از روش‌های نمونه‌گیری و انواع روش‌های نمونه‌گیری احتمالی.

ب) اهداف ویژه:

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. کلیات و مفاهیم در نمونه‌گیری آماری؛
۲. نمونه‌گیری تصادفی ساده و نمونه‌گیری طبقه‌ای؛
۳. نمونه‌گیری سیستماتیک؛
۴. نمونه‌گیری خوش‌های؛
۵. نمونه‌گیری با احتمال مناسب با بزرگی؛
۶. نمونه‌گیری چندمرحله‌ای (Multistage)؛
۷. اریبی در برآورد و عوامل مؤثر در آن؛
۸. اشتباهات غیرنمونه‌گیری و پرهیز از آن‌ها؛
۹. عدم پاسخ و چگونگی مقابله با آن؛
۱۰. استنباط آماری از داده‌های نمونه‌گیری؛

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پیشنهاد می‌شود این درس به صورت کارگاهی برگزار شود، در ابتدای هر جلسه مدرس مباحث و مفاهیم درسی را عرضه کند و از دانشجویان در گروه‌های دو یا سه نفری بخواهد که درباره آن مفاهیم بحث کنند و نتیجه توسط یکی از دانشجویان از هر گروه (به عنوان نماینده گروه) عرضه شود.

از هر دانشجو خواسته شود که یک طرح نمونه‌گیری برای انجام یک پیمایش آموزشی ویژه با هدف مشخص تهیه کند و گزارش آن را عرضه نماید.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۳۰ درصد

گزارش طرح نمونه‌گیری ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۴۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ملزمات خاصی برای این درس مورد نیاز نیست.

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

1. Kish, L. (1997). Survey Sampling. New York: Wiley.

۲. شیفر، ر.ل. و همکاران (۱۳۸۲). آمارگیری نمونه‌ای. ترجمه کریم منصورفر. تهران: سمت.

۳. شیرانی، پرویز (۱۳۶۴). نظریه نمونه‌گیری. تهران: نشر دانشگاهی.

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته تحقیقات آموزشی / ۵۹

عنوان درس به فارسی	مراجع و منابع اطلاعات پژوهشی: بهره‌گیری و تهیه گزارش علمی (کارورزی)
عنوان درس به انگلیسی	References and Resources of Research Information: Access, Use and Drafting Research Report
عنوان درس به انگلیسی	عنوان درس و واحد
دروس پیش‌نیاز	روش‌های تحقیق کیفی و آمیخته در پژوهش‌های آموزشی
دروس هم‌نیاز	-
تعداد واحد	۲
تعداد ساعت	۱۲۸

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی (بازدید از مراکز و موسسه‌های ذی‌ربط) ■ آزمایشگاه ■ سمینار
 ■ کارگاه ■ موارد دیگر: .....■

الف) هدف کلی:

هدف اصلی این درس ایجاد فرصتی برای دانشجویان جهت آشنایی عملی با منابع و پایگاه‌های داده پژوهشی با شرکت در طرح‌ها و فرایندهای جست‌وجوی اطلاعات علمی مرتبط با مسائل آموزشی، بازدید مراکز پژوهشی و نهادهای سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری از طریق کارورزی است. در فرایند کارورزی تحقق هدف‌های ویژه زیر دنبال می‌شود:

- آشنایی با موسسه‌ها و مراکز تولید داده‌ها و اطلاعات پژوهشی درباره نظام‌های آموزشی؛
- آشنایی با منابع، پایگاه‌ها و مراجع چاپی و نیز الکترونیکی اطلاعات پژوهش‌های آموزشی و چگونگی دستیابی به آن‌ها؛
- آشنایی با چگونگی استفاده از منابع و پایگاه‌ها برای انجام پژوهش‌های آموزشی؛
- آشنایی با مراحل تهیه گزارش علمی و تدوین آن در عمل از طریق کارورزی؛
- چگونگی اشاعه یافته‌های پژوهش‌های آموزشی برای استفاده کنندگان بالقوه.

ب) اهداف ویژه:

-

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. منابع اصلی و مراجع چاپی و الکترونیکی (دانشنامه‌ها و دایرهالمعارف‌ها و فرهنگ واژگان،...) استفاده شده در پژوهش‌های علمی به‌طور عام و در پژوهش‌های آموزشی به طور خاص؛
۲. وبگاه‌های الکترونیکی مرتبط با پژوهش‌های آموزشی به زبان فارسی و انگلیسی؛

۳. مهارت‌های نوشتاری مورد نیاز برای تدوین گزارش علمی؛
۴. گردآوری و سازماندهی اطلاعات پژوهشی؛
۵. چگونگی مطالعه متون پژوهشی برای تهیه گزارش (توجه به: مضمون‌های اصلی و یادداشت‌برداری / ساختار نوشتار / اسلوب و سیاق نوشه)؛
۶. بررسی پژوهش‌های پیشینیان درباره موضوع؛
۷. چارچوب تهیه استاد و گزارش‌های علمی (پایان‌نامه / مقاله...)؛
۸. تهیه و تجدید نظر در پیش‌نویس (توجه به نارسایی‌ها: نوشتاری / ساختاری / ابهام‌انگیز / کلامی / گرامی)؛
۹. ساختار مطلوب نوشتار (واژگان، پاراگراف،...)؛
۱۰. مراحل ویرایش نوشتار و رعایت نکات دستوری در نوشتار (نقطه‌گذاری، ویرگول،...)؛
۱۱. ارجاع‌دادن درون متنی و در فهرست منابع (کتاب‌شناسی)؛
۱۲. نکات فنی گزارش علمی و رعایت آن‌ها (فهرست مطالب، فهرست اشکال،...)؛
۱۳. نهادهای سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری در نظام آموزشی؛
۱۴. نقش برقراری ارتباط با نهادهای سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری به منظور آگاهی از نیازهای آن‌ها و نیز اطلاع‌رسانی درباره یافته‌های پژوهشی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

این درس به صورت عملی برگزار می‌شود.

مدرس برای هر یک از مباحث درسی به طور ویژه از روش‌هایی مناسب استفاده می‌کند که فعالیت خاصی توسط دانشجویان انجام شود و به پرورش مهارت مدنظر بیانجامد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۶درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۴۰درصد

آزمون پایان نیم‌سال

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

مزومات خاصی مورد نیاز این درس نمی‌باشد.

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. حری، عباس. (۱۳۷۱). آین گزارش نویسی. تهران: دبیرخانه هیئت‌های امنای کتابخانه‌های عمومی.
۲. دانش پژوه، منوچهر. (۱۳۷۸). گزیده‌های نظم و نثر فارسی. تهران: انتشارات علامه طباطبائی.
3. Aliotta, M. (2018). Mastering Academic Writing in Science: A Step-by-Step Guide. Boca Raton: FL. Taylor and Francis
4. Hilary, G. (2009). Science Research Writing for Non-Native Speakers of English. London: Imperial College Press.
5. Katz, M. J. (2009). The Standards of a Scientific Paper. From Research to Manuscript: A Guide to Scientific Writing, 3-4.
6. Mathews, J.R. & Mathews, R.N. (1996). Successful Science Writing: a Step-by-Step. U. K : Cambridge University Press.

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته تحقیقات آموزشی / ۶۲

مبانی نظری یاددهی-یادگیری و کاربرد آن			عنوان درس به فارسی
نوع درس و واحد	Theoretical Foundation Teaching-Learning and its Of Application		عنوان درس به انگلیسی
■ نظری	□ جبرانی	-	دروس پیش نیاز
□ عملی	□ تخصصی	-	دروس همنیاز
□ نظری-عملی	■ اختیاری	۲	تعداد واحد
	□ رساله / پایان نامه	۳۲	تعداد ساعت

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

در این درس دانشجویان با (الف) مفاهیم، اصول و نظریه‌های یادگیری و فرآیندهای یاددهی-یادگیری آشنا می‌شوند؛ (ب) فرآیند تحول این نظریه‌ها در چند دهه گذشته را مدنظر قرار می‌دهند؛ (پ) در این راستا، با علم و هنر یاددهی-یادگیری (پدagogی) آشنا شده و به چگونگی شناسایی مشکلات و تنگناهای نظام آموزشی در تحقق پیامدهای یادگیری و در رابطه با تفاوت‌های فردی پی می‌برند.

ب) اهداف ویژه:

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. علم و هنر یاددهی-یادگیری (پدagogی) و در ک نظری آن؛
۲. تعریف یادگیری و برخی مفاهیم مرتبط با آن (غزیزه، حافظه، ...);
۳. یادگیری و انگیزش؛
۴. ویژگی‌های شناختی و عاطفی یادگیرنده و نقش آن‌ها در یادگیری؛
۵. تفاوت‌های فردی در یادگیری؛
۶. هوش و تفکر (مفهوم‌سازی، قاعده‌آموزی، حل مسئله، تفکر اقتصادی و آفرینندگی)؛
۷. روان‌شناسی یادگیری و اهمیت آن؛
۸. نظریه‌های یادگیری شامل رفتارگرایی، شناخت‌گرایی، سازاگرایی فردی (individual constructivism) و سازاگرایی اجتماعی و کاربرد آن‌ها در کلاس درس؛
۹. فرایند یاددهی-یادگیری (طراحی آموزشی، هدف‌های یادگیری، تدریس مدرس محور، تدریس یادگیرنده محور، پیامدهای یادگیری)؛

۱۰. نقش سنجش مستمر یادگیری و بازخورد در تحقق پیامدهای یادگیری؛

۱۱. محیط مناسب یادگیری و نقش آن در عملکرد یادگیرنده؛

۱۲. مشکلات ناشی از نامناسب بودن فرایند یاددهی-یادگیری (درماندگی آموخته شده، ...).

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

استفاده از رویکرد سازگاری اجتماعی و تعامل با دانشجویان

مشارکت دادن دانشجویان در بحث‌های کلاسی و کارگروهی برای دستیابی به پیامدهای یادگیری.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۶۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال

۴۰ درصد

آزمون وسط و پایان نیم سال

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ملزومات خاصی برای این درس مورد نیاز نیست.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. جردن، الف. و همکاران. (۱۳۹۳). رویکردهای یادگیری: نظریه و کاربست. ترجمه الهه حجازی و روح الله شهابی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

۲. سیف، علی‌اکبر. (۱۳۹۶). روان‌شناسی پرورشی نوین. تهران: نشر دوران.

۳. کدیور، پروین. (۱۳۹۵). روان‌شناسی یادگیری از نظریه تا عمل. تهران: سمت.

۴. گوتیه، کلمون و تاردیف، موریس. (۱۳۹۴). پداغوژی: علم و هنر یاددهی-یادگیری از دوران باستان تا به امروز (نظریه و کاربرد). ترجمه فریده مشایخ. تهران: سمت.

۵. هرگنهان، الف. (۱۳۸۲). نظریه‌های یادگیری. ترجمه علی‌اکبر سیف. تهران: نشر دیدار.

6. Carlile, O.; Jordan, J. (2005). It works in practice but will it work in theory? The theoretical underpinning of pedagogy. In G. O'Neill and B. McMullin (EdS.). Emerging Issues in Practice of University Learning and Teaching. Dublin: AISHE, Retrieved on 4.8.2018 from: wwwaishe.org.

آشنایی با ابزار سنجش و ساخت آن‌ها برای تحقیقات آموزشی		عنوان درس به فارسی
نوع درس و واحد	Introduction to Construction and Use of Measurement Instruments in Educational Research	عنوان درس به انگلیسی
☐ نظری ☒ جرمانی	ندارد	دروس پیش‌نیاز
☐ عملی ☐ تخصصی		دروس همنیاز
☒ نظری-عملی ☒ اختیاری	۱ واحد عملی + ۱ واحد نظری	تعداد واحد
☐ رساله / پایان‌نامه	۲	تعداد ساعت
	۴۸	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

(الف) هدف کلی:

در این درس دانشجویان با ابزار سنجش ویژگی‌های شناختی و عاطفی یادگیرند که آشنا می‌شوند و چگونگی ساختن و کاربرد آن‌ها را فرا می‌گیرند؛ در این راستا، ضمن مرور انواع آزمون‌ها با ویژگی‌های فنی آن‌ها آشنا شده و به نحوه استفاده از آن‌ها، در فرایندهای سنجش برای هدف‌های گوناگون پی می‌برند.

(ب) اهداف ویژه:

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. سنجش یادگیری: مفاهیم اساسی (اندازه‌گیری، سنجش، ...) و تعریف آن‌ها؛
۲. انواع آزمون‌ها و دسته‌بندی آن‌ها (شخصیت، پیشرفت تحصیلی، هوش، ...);
۳. برخی ابزار اندازه‌گیری متداول در نظام آموزشی (هوش آزمایی و کسلر، استنفورد، ...);
۴. آزمون‌های پیشرفت تحصیلی و انواع آن‌ها (ملاک‌مدار / هنجرم‌دار);
۵. پوشه عملکرد (portfolio) و نشانه عملکرد (rubric);
۶. پرسشنامه و مقیاس‌های نگرش‌سنجی؛
۷. سایر ابزار گردآوری داده‌ها درباره‌ی عوامل نظام آموزشی (مصاحبه، مشاهده، ...);
۸. مراحل تدوین آزمون‌های پیشرفت تحصیلی؛
۹. چگونگی تعیین قابلیت اعتماد و اعتبار آزمون‌ها؛
۱۰. چگونگی تعیین قابلیت اعتماد و اعتبار سایر ابزار گردآوری داده‌ها؛
۱۱. انواع رویکردها به سنجش (سنجش: از یادگیری برای یادگیری، به‌متابه یادگیری);
۱۲. چگونگی استفاده از رویکردهای سنجش در تحقیقات آموزشی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- سخنرانی و عرضه نمونه‌ای از آزمون‌ها و سایر ابزار استفاده شده در تحقیقات آموزشی در فرایند تدریس این درس؛
- بحث درباره فرایند ساختن ابزار گردآوری داده‌ها در تحقیقات آموزشی؛
- تشکیل گروه‌های چند نفری برای شناسایی و معرفی ابزار سنجش در تحقیقات آموزشی؛
- انجام کار عملی برای ساختن یک آزمون کوتاه جهت تمرین.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

درصد ۳۰

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال

درصد ۳۰

طراحی و برنامه‌ریزی تدوین یک ابزار سنجش

درصد ۴۰

آزمون پایان نیم سال

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

لازم است مدرس این درس نمونه‌ای از آزمون‌های استفاده شده در تحقیقات آموزشی را برای آشنایی دانشجویان با آن‌ها در اختیار داشته باشد.

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

1. Payne, D.A. (2003). Applied Educational Assessment. London: Thomson.
2. بازرگان، عباس. (۱۳۹۷). ارزشیابی آموزشی. تهران: سمت.
3. شوئر، لوئل اوگاست. (۱۳۸۷). اندازه‌گیری و ارزشیابی در آموزش و پرورش. ترجمه حمزه گنجی. تهران: نشر بعثت.
4. سیف، علی‌اکبر. (۱۳۹۶). اندازه‌گیری، سنجش و ارزشیابی آموزشی. تهران: نشر دوران.
5. حاتمی، جواد و همکاران. (۱۳۹۸). سنجش و ارزشیابی در یادگیری الکترونیکی. تهران: انتشارات دانشگاه تربیت مدرس.
6. Harlen, W. (2007). Assessment of Learning. London: Sage.
7. Drasgow, F. (Ed.). (2016). Technology and Testing: Improving Ed. and Psych. Measurement. N.Y.: Rutledge/ National Council on Meas. In Education.
8. Jiao, H.; Lissitz, R.W. (2018). Technology Enhanced Innovative Assessment: Development, Modeling, and Scoring from an Interdisciplinary Perspective. Charlotte, NC: Information Age Pub.
9. Wells, C.S.; Faulkner, M. (2016). Educational Measurement: From Fundamentals to Future. N.Y.: Guilford Press.
10. Yong, Tay Hui. (2018). Describing Quality Authentic Assessment. London: Rutledge.

روش‌های آماری چندمتغیری کاربردی			عنوان درس به فارسی
نوع درس و واحد		Applied Multivariate Statistical Methods	عنوان درس به انگلیسی
■ نظری	☒ پایه	روش‌های آمار استنباطی (۱) روش‌های آمار استنباطی (۲)	دروس پیش‌نیاز
□ عملی	☐ تخصصی	-	دروس هم‌نیاز
□ نظری-عملی	☒ اختیاری	۲	تعداد واحد
	☐ رساله / پایان‌نامه	۳۲	تعداد ساعت

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با روش‌های پیشرفته چندمتغیری آماری و استفاده از برنامه‌های کامپیوتری برای اجرای آزمون‌های پارامتری و ناپارامتری به منظور تحلیل داده‌های چندمتغیری در پژوهش‌های آموزشی.

ب) اهداف ویژه:

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مروری بر روش‌های آماری تک متغیری و دو متغیری؛

۲. جبر ماتریس‌ها و بردارهای تصادفی؛

۳. رگرسیون چندگانه چندمتغیری؛

۴. دسته‌بندی و تحلیل ممیز؛

۵. همبستگی متعارف؛

۶. تحلیل واریانس چندمتغیری؛

۷. تحلیل کواریانس چندمتغیری؛

۸. تحلیل عاملی؛

۹. تحلیل مسیر؛

۱۰. مقدمه‌ای بر مدل‌سازی معادلات ساختاری (SEM).

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- سخنرانی همراه با استفاده از نرم افزارهای رایانه‌ای برای تمرین درباره روش‌های آماری پیشرفته؛
- عرضه تمرین‌های کلاسی و تمرین‌های هفتگی درباره روش‌های مورد تدریس، درخواست از دانشجویان برای حل تمرین‌ها و عرضه مرتب آن‌ها (پیشهاد می‌شود از دستیار آموزشی برای بازخوردادن به دانشجویان استفاده شود)؛
- انجام آزمون‌های کوتاه در طول نیم سال.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال در انجام تمرین‌ها	۳۰ درصد
آزمون‌های کوتاه در طول نیم سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

امکان استفاده از سیستم رایانه‌ای و در دسترس بودن نرم افزارهای مورد نیاز تحلیل‌های آماری مانند LISREL و امثال آن.

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. تاباکنیک، بابارا و همکاران. (۱۳۹۵). کاربرد آمار چندمتغیری. ترجمه ولی الله فرزاد و همکاران. تهران: انتشارات رشد.
۲. میرز، لورنس و همکاران. (۱۳۹۱). پژوهش چندمتغیری کاربردی. ترجمه پاشا شریفی و همکاران. تهران: انتشارات رشد.
۳. منصورفر، کریم. (۱۳۸۸). روش‌های پیشرفته آماری همراه با برنامه کامپیوتری. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۴. هومن، حیدرعلی. (۱۳۹۷). مدل یابی معادلات ساختاری با کاربرد نرم افزار لیزرل . تهران: سمت.
۵. جانسون، ریچارد آ. و دین دبلیو ویچرن. (۱۳۹۶). تحلیل آماری چندمتغیری کاربردی. ترجمه حسینعلی نیرومند. مشهد: انتشارات دانشگاه فردوسی.

پایان